# ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
## ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

| ΑΘΗΝΑ<br>17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1990 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ<br>138 |
|---|---|---|


### ΝΟΜΟΣ ΑΡΙΘ. 1902
*Ρύθμιση συνταξιοδοτικών και άλλων συναφών θεμάτων.*

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Συνταξιοδοτικές διατάξεις δημοσίων υπαλλήλων

#### Άρθρο 1

Δικαίωμα σύνταξης γυναικών υπαλλήλων, τέκνων και αδελφών

1. Γυναίκες υπάλληλοι, πολιτικοί ή στρατιωτικοί, που υπηρετούν στο Δημόσιο και έχουν τρία, τουλάχιστον, παιδιά, θεμελιώνουν δικαίωμα και δικαιούνται σύνταξης με τη συμπλήρωση 20ετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το χρόνο πρόσληψης και την ηλικία. Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν και για τις υπαλλήλους που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου.

Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν και για άνδρες χήρους με τρία τουλάχιστον παιδιά ή διαζευγμένους με τρία τουλάχιστον παιδιά, που έχουν με δικαστική απόφαση την επιμέλεια των παιδιών.

2. Στο τέλος του άρθρου 5 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 4 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«4. Τα θήλεα τέκνα και οι άπορες άγαμες αδελφές, που έλκουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από γονείς ή αδέλφια που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά, αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό και τα άρρενα τέκνα».

3. Στο τέλος του άρθρου 31 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 5 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«5. Τα θήλεα τέκνα και οι άπορες άγαμες αδελφές, που έλκουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από γονείς ή αδέλφια που κατατάχθηκαν στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά, αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό και τα άρρενα τέκνα».

4. Στο τέλος του άρθρου 6 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 6 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«6. Οι άπορες άγαμες αδελφές, που έλκουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από αδέλφια που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά, παύουν να συνταξιοδοτούνται μετά την ενηλικίωσή τους, εκτός αν σπουδάζουν ή είναι ανίκανες για εργασία, οπότε εφαρμόζονται όσα ισχύουν για τα θήλεα τέκνα του προηγούμενου άρθρου».

5. Στο τέλος του άρθρου 32 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 7 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«7. Οι άπορες άγαμες αδελφές, που έλκουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από αδέλφια που κατατάχθηκαν στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά, παύουν να συνταξιοδοτούνται μετά την ενηλικίωσή τους, εκτός αν σπουδάζουν ή είναι ανίκανες για εργασία, οπότε εφαρμόζονται όσα ισχύουν για τα θήλεα τέκνα του προηγούμενου άρθρου».

6. Στο τέλος του άρθρου 35 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων (π.δ. 1285/1981 ΦΕΚ 314) προστίθεται παράγραφος 6 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«6. Τα θήλεα τέκνα και οι άγαμες αδελφές, που έλκουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από γονείς ή αδέλφια που έπαθαν από πολεμικό ή άλλο γεγονός εξομοιούμενο προς αυτό, το οποίο επήλθε μετά την 1η Ιανουαρίου 1983 και θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης, αποκτούν το δικαίωμα αυτό με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το ίδιο δικαίωμα και τα άρρενα τέκνα».

7. Στο τέλος της παρ. 1 και μετά το τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 18 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Αν κάποιο από τα παιδιά όσων προσλαμβάνονται στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά συνάψει γάμο ή πεθάνει ή κηρυχθεί άφαντο ή ενηλικιωθεί, η σύνταξη των λοιπών δικαιούχων περιορίζεται αναλόγως, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής».

8. Στο τέλος της παρ. 1 και μετά το τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 46 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Αν κάποιο από τα παιδιά όσων κατατάσσονται στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά συνάψει γάμο ή πεθάνει ή κηρυχθεί άφαντο ή ενηλικιωθεί, η σύνταξη των λοιπών δικαιούχων περιορίζεται αναλόγως, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής».

9. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 19 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Προκειμένου για αδελφές, που έλκουν το δικαίωμα από υπάλληλο ο οποίος διορίστηκε στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά, αν αποκατασταθούν ή εκλείψουν ή ενηλικιωθούν, η μερίδα τους προσαυξάνει τη μερίδα της μητέρας και των άλλων αδελφών».

10. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 47 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Προκειμένου για αδελφές, που έλκουν το δικαίωμα από στρατιωτικό ο οποίος κατατάχθηκε από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά και αποκατασταθούν ή εκλείψουν ή ενηλικιωθούν, η μερίδα τους προσαυξάνει τη μερίδα της μητέρας και των άλλων αδελφών».

#### Άρθρο 2

Όρια ηλικίας και έτη υπηρεσίας για συνταξιοδότηση

1. Η ηλικία συνταξιοδότησης των πολιτικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων όλων των ειδικών κατηγοριών, που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, πλην των στρατιωτικών, που έχουν προσληφθεί ως την 1.1.1983, ορίζεται ως εξής:

α. Αν αποχωρούν ως την 31.12.1997 και έχουν συμπληρώσει 35ετή ή 25ετή ή, προκειμένου περί γυναικών, και 15ετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, για μεν τους άνδρες το 55ο έτος της ηλικίας, για δε τις γυναίκες το 42ο, εφ' όσον έχουν ανήλικα ή σωματικώς ή

πνευματικώς ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό 50% και άνω και σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις το 53ο.

β. Τα όρια του προηγούμενου εδαφίου αυξάνονται, για όσους αποχωρούν μετά την 1.1.1998, στο 60ό έτος για τους άνδρες και στο 50ό και 58ο έτος αντιστοίχως για τις γυναίκες.

γ. Η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται ως τη συμπλήρωση και του αντίστοιχου ορίου ηλικίας, για όσους παραιτούνται με τη συμπλήρωση της κατά περίπτωση συντάξιμης υπηρεσίας, κατά τα προηγούμενα εδάφια.

Με τη λήξη της αναστολής αρχίζει η καταβολή της σύνταξης, προσαυξημένης με τις αναπροσαρμογές που μεσολάβησαν στο μεταξύ.

δ. Εφ' όσον ο δικαιούχος παραμένει στην υπηρεσία και μετά τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου, που ορίζουν οι διατάξεις του εδαφίου α' αυτού του άρθρου, το δικαίωμα σύνταξης που θεμελιώνεται κατά τις διατάξεις αυτές δεν θίγεται από την παραμονή ή από ενδεχόμενες μεταβολές που επέρχονται κατά τη διάρκεια της παραμονής αυτής.

ε. Τα όρια ηλικίας, που ορίζουν οι διατάξεις α' και β' αυτού του άρθρου, δεν ισχύουν για όσους συνεχίζουν την παραμονή τους στην υπηρεσία για 7 τουλάχιστον έτη μετά τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση συντάξιμου χρόνου υπηρεσίας.

Για τη συμπλήρωση του κατά το εδάφιο αυτό ορίου των 7 ετών συμπεριλαμβάνονται και τα έτη που θεωρούνται και υπολογίζονται ως συντάξιμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά.

2. Οι περιορισμοί των διατάξεων της παρ. 1 δεν έχουν εφαρμογή:

α. Για όσους απολύονται της υπηρεσίας λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας είτε αυτή οφείλεται στην υπηρεσία είτε όχι. Το ίδιο ισχύει και όταν ο υπάλληλος, ενώ έχει θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης, και αποχώρησε πριν από την ηλικία συνταξιοδότησης, εφ' όσον εν τω μεταξύ καταστεί ανίκανος κατά ποσοστό τουλάχιστον 67%. Στην περίπτωση αυτήν η σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία που κατέστη ανίκανος.

Το ποσοστό της ανικανότητας και η ημερομηνία που επήλθε αυτή βεβαιώνονται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής.

β. Για υπαλλήλους παντελώς τυφλούς, παραπληγικούς και τετραπληγικούς και πάσχοντες από μεσογειακή και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία.

γ. Για όσους απολύονται χωρίς δική τους υπαιτιότητα και

δ. Για όσους αποχωρήσουν της υπηρεσίας μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1997 και έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή τουλάχιστο συντάξιμη υπηρεσία, στην οποία συνυπολογίζονται οι πλασματικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες που λογίζονται συντάξιμες με τις διατάξεις του ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 80 Α') καθώς και οι προσαυξήσεις των συντάξεων με τριακοστά πέμπτα ή πεντηκοστά.

ε. Για το φυλακτικό προσωπικό των καταστημάτων κράτησης (γενικών, ειδικών, θεραπευτικών), που ασχολείται με την επίβλεψη και φύλαξη των κρατουμένων, το οριζόμενο στην παρ. 3 του άρθρου 97 του ν. 1851/1989 (ΦΕΚ 122 Α') και για τους παιδονόμους των ιδρυμάτων αγωγής ανηλίκων.

3. Για τη συμπλήρωση της ηλικίας συνταξιοδότησης λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γέννησης του υπαλλήλου, εκτός αν αυτή δεν αποδεικνύεται, οπότε λαμβάνεται υπόψη η 31η Δεκεμβρίου του έτους που γεννήθηκε.

### Άρθρο 3

### Όρια ηλικίας και έτη υπηρεσίας για συνταξιοδότηση

1. Η ηλικία συνταξιοδότησης των πολιτικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων των ειδικών κατηγοριών, που έχουν προσληφθεί μετά την 1.1.1983, ή που προσλαμβάνονται μετά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου είναι η υπό της παραγράφου 1 εδάφ. β' του προηγούμενου άρθρου οριζόμενη.

2. Δεν ισχύουν οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979)για τους υπαγόμενους σ' αυτό το άρθρο.

3. Οι διατάξεις των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και προκειμένου περί των υπαλλήλων της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.

4. Η παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως και στους υπαγόμενους στο άρθρο αυτό.

### Άρθρο 4

### Τρίμηνες αποδοχές – συντάξιμος μισθός

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 57 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο μόνιμο ή ισόβιο υπάλληλο ή μόνιμο στρατιωτικό, που απομακρύνεται για οποιονδήποτε λόγο από την υπηρεσία, καταβάλλονται για τρεις μήνες όλες οι αποδοχές του, ανεξάρτητα από το αν έχει συμπληρώσει την ηλικία συνταξιοδότησης».

2. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 9 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται εδάφιο με το εξής περιεχόμενο:

«Κατ' εξαίρεση τα μισθολογικά κλιμάκια ή οι προσαυξήσεις του μισθού, που χορηγούνται στους υπαλλήλους ως κίνητρα παραμονής στην υπηρεσία, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του συντάξιμου μισθού και την αναπροσαρμογή των συντάξεων σε όσους είχαν εξέλθει της υπηρεσίας κατά το χρόνο χορήγησής τους και δεν τα είχαν δικαιωθεί ως εν ενεργεία».

3. Το μισθολογικό κλιμάκιο του άρθρου 17 του ν. 1810/1988 (ΦΕΚ 223 Α') δεν παρέχεται στους υπαλλήλους που διορίσθηκαν στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 57 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι τρίμηνες αποδοχές καταβάλλονται και στη χήρα του θανόντος μόνιμου ή ισόβιου υπαλλήλου ή μόνιμου στρατιωτικού καθώς και στα τέκνα του, εφ' όσον γι' αυτά συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 5 και 31 του παρόντος».

### Άρθρο 5

### Υπολογισμός σύνταξης

1. Στο τέλος του άρθρου 15 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παρ. 10 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«10. Προκειμένου περί υπαλλήλων, που προσλήφθηκαν από 1ης Ιανουαρίου 1983 ή προσλαμβάνονται εφεξής, η σύνταξη υπολογίζεται ως εξής:

α. Για πραγματική συντάξιμη υπηρεσία μέχρι 25 ετών σε τόσα πεντηκοστά του κατά το άρθρο 9 μηνιαίου συντάξιμου μισθού, όσα τα έτη της πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας τους, όπως αυτή καθορίζεται στα άρθρα 11 και 12 του νόμου αυτού.

Μετά τη συμπλήρωση εικοσιπενταετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας η σύνταξη αυτή προσαυξάνεται κατά δύο πεντηκοστά του παραπάνω συντάξιμου μισθού για κάθε έτος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, από του εικοστού έκτου μέχρι του τριακοστού συμπεριλαμβανομένου και κατά τρία πεντηκοστά του ίδιου μισθού για κάθε έτος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, από του τριακοστού πρώτου μέχρι του τριακοστού πέμπτου συμπεριλαμβανομένου.

β. Η κατά τα προηγούμενα εδάφια κανονιζόμενη σύνταξη προσαυξάνεται κατά τόσα πεντηκοστά αυτής όσα είναι τα έτη της συντάξιμης πλασματικής υπηρεσίας, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 11.

γ. Η σύνταξη, που παρέχεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις στο προσωπικό της παρ. 3, προσαυξάνεται κατά 10/50 του συντάξιμου μισθού του, εφ' όσον έχει συμπληρώσει εικοσαετή πραγματική υπηρεσία σε μία από τις αναφερόμενες στην παράγραφο αυτήν ειδικές υπηρεσίες.

δ. Η σύνταξη, που παρέχεται στους αναφερόμενους στην παράγραφο 5 πολιτικούς υπαλλήλους, προσαυξάνεται κατά 5/50 του συντάξιμου μισθού τους, εφ' όσον συντρέχουν και οι λοιπές οριζόμενες στην παράγραφο αυτήν προϋποθέσεις πραγματοποίησης τετρακοσίων πεντήκοντα ωρών πτήσης, για τις πέραν του αριθμού αυτού πραγματοποιούμενες ώρες πτήσης και ως τη συμπλήρωση δέκα, κατ' ανώτατο όριο, πεντηκοστών.

ε. Η σύνταξη των αναφερομένων στην παρ. 6 προσαυξάνεται κατά 1/50 του συντάξιμου μηνιαίου μισθού τους για κάθε πλήρες έτος υπηρεσίας στις θέσεις αυτές.

Η προσαύξηση αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τα 15/50 του συντάξιμου μισθού του βαθμού τους, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του νόμου αυτού.

στ. Οι διατάξεις της παρ. 5 εφαρμόζονται και για το αναφερόμενο στην παρ. 8 του άρθρου αυτού πολιτικό προσωπικό του πολεμικού ναυτικού, το οποίο κατά την άσκηση των καθηκόντων του πραγματοποιεί καταδύσεις επί υποβρυχίων, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της παρ. 8.

ζ. Η σύνταξη των τακτικών, αναπληρωτών και επίκουρων καθηγητών Α.Ε.Ι., που αποχωρούν της υπηρεσίας λόγω ορίου ηλικίας ή λόγω λήξης της θητείας τους, προσαυξάνεται κατά 10% του συντάξιμου μισθού τους».

2. Στο τέλος του άρθρου 42 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται πράγραφος 7 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«7. Προκειμένου περί καταταχθέντων ή κατατασσομένων από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά η μηνιαία σύνταξη υπολογίζεται ως εξής:

α. Για πραγματική συντάξιμη υπηρεσία μέχρι 25 ετών, σε τόσα πεντηκοστά του κατά το άρθρο 34 μηνιαίου συντάξιμου μισθού, όσα τα έτη της πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας τους, όπως αυτή καθορίζεται στα άρθρα 36, 37, 40 και 41 του νόμου αυτού.

Μετά τη συμπλήρωση εικοσιπενταετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας η σύνταξη αυτή προσαυξάνεται κατά δύο πεντηκοστά του παραπάνω συντάξιμου μισθού για κάθε έτος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας από του εικοστού έκτου μέχρι του τριακοστού συμπεριλαμβανομένου και κατά τρία πεντηκοστά του ίδιου μισθού για κάθε έτος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας από του τριακοστού πρώτου μέχρι του τριακοστού πέμπτου συμπεριλαμβανομένου.

β. Η κατά τα προηγούμενα εδάφια χανονιζόμενη σύνταξη προσαυξάνεται κατά τόσα πεντηκοστά αυτής, όσα είναι τα έτη της πλασματικής υπηρεσίας, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 36 του νόμου αυτού.

γ. Η σύνταξη που παρέχεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις στο προσωπικό των παρ. 3 και 4 προσαυξάνεται κατά 10/50 του συντάξιμου μισθού τους, εφ' όσον έχουν συμπληρώσει εικοσαετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

3. Ανεξαρτήτως προς το χρόνο πρόσληψης, το επί του συντάξιμου μηνιαίου μισθού ποσοστό σύνταξης για όσους παραμένουν στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση 35ετούς συντάξιμου χρόνου αυξάνεται κατά 1/50 για κάθε έτος υπηρεσίας πέραν του 35ου και μέχρι του 40ού.

4. Οι τυφλοί, που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 1694/1987 (ΦΕΚ 35 Α'), δικαιούνται σύνταξη ίση με τα 50/50 του συντάξιμου μισθού τους, εφ' όσον αποχωρήσουν μετά από 20 ετή υπηρεσία. Το χρονοεπίδομα των πιο πάνω προσώπων χορηγείται με βάση τον πραγματικό χρόνο υπηρεσίας.

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν ισχύουν για τους γιατρούς του Ε.Σ.Υ..

### Άρθρο 6

### Κρατήσεις επί συντάξεων

1. Ο τίτλος του Κεφαλαίου Δ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αναδιατυπώνεται ως εξής:

«ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ – ΠΑΡΑΓΡΑΦΕΣ»

2. Το άρθρο 59 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων που καταργήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 1489/1984 (ΦΕΚ 170 Α') επανέρχεται σε ισχύ με τον τίτλο «Κρατήσεις επί των συντάξεων» και έχει το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Στους δημοσίους υπαλλήλους, πολιτικούς και στρατιωτικούς, που διορίζονται ως τακτικοί υπάλληλοι ή κατατάσσονται ως στρατιωτικοί από 1ης Οκτωβρίου 1990 και μετά, καθώς και στους υπαλλήλους ειδικών κατηγοριών, που προσλαμβάνονται από την ίδια ημερομηνία και συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, επιβάλλεται κράτηση υπέρ του Δημοσίου για σύνταξη επί των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών τους ίση με το ποσοστό που ισχύει κάθε φορά για τους ασφαλισμένους στην κοινή ασφάλιση του Ι.Κ.Α.. Η κράτηση αυτή επιβάλλεται και επί των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και άδειας.

2. Ως συντάξιμες αποδοχές, επί των οποίων επιβάλλεται η κράτηση για σύνταξη, νοούνται ο βασικός μισθός, το επίδομα χρόνου υπηρεσίας, το επίδομα ευδοκίμου παραμονής, όπου καταβάλλεται και η Α.Τ.Α.. Για όσους αμείβονται με ειδικό μισθολόγιο ή λαμβάνουν αποζημίωση ή έξοδα παράστασης η κράτηση υπολογίζεται επί των αποδοχών, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξής ή της χορήγησής τους ή επί των αποδοχών που αντιστοιχούν σε αποδοχές κλάδου δημοσίων υπαλλήλων, με τις οποίες συνταξιοδοτούνται.

3. Η ανωτέρω κράτηση για σύνταξη καταβάλλεται και για την αναγνώριση ως συντάξιμης κάθε υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας που λογίζεται ως συντάξιμη από το Δημόσιο. Αν κάποια από τις υπηρεσίες αυτές υπολογίζεται αυξημένη στο διπλάσιο, οι εισφορές καταβάλλονται επίσης αυξημένες στο διπλάσιο.

Επίσης καταβάλλεται:

α. για τις πλασματικές υπηρεσίες, β. για τις υπηρεσίες που προσαυξάνουν τη σύνταξη κατά πεντηκοστά. Στην περίπτωση αυτή για τον υπολογισμό της κράτησης για τους υπαλλήλους, που έχουν μέχρι και είκοσι πέντε έτη υπηρεσίας, κάθε πεντηκοστό αντιστοιχεί σε ένα χρόνο υπηρεσίας, για τους υπαλλήλους που έχουν από είκοσι έξι μέχρι και τριάντα έτη υπηρεσίας κάθε έτος αντιστοιχεί σε δύο πεντηκοστά και για όσους έχουν υπηρεσία άνω των τριάντα ενός ετών κάθε έτος αντιστοιχεί σε τρία πεντηκοστά.

4. Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών ως συνταξίμων καθώς και κάθε άλλης υπηρεσίας, για την οποία δεν έχει καταβληθεί η κράτηση της παραγράφου 1 και η οποία υπηρεσία υπολογίζεται στη σύνταξη, γίνεται έπειτα από αίτηση του υπαλλήλου με πράξη της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 66 του παρόντος, μετά τη συμπλήρωση πλήρους πενταετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας που πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 11 και 36, λαμβανομένων υπόψη και των εξαιρέσεων των άρθρων 13 και 38.

Η κράτηση ενεργείται επί των αποδοχών του χρόνου υποβολής της αίτησης για αναγνώριση. Η αναγνώριση πάντως μπορεί να γίνει και κατά τον κανονισμό της σύνταξης, ύστερα πάντοτε από αίτηση του υπαλλήλου.

5. Σε περίπτωση αναγνώρισης των υπηρεσιών των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου, για τις οποίες έχει γίνει η κράτηση της παραγράφου 1 ή έχουν καταβληθεί εισφορές κύριας σύνταξης (εργοδότη και ασφαλισμένου) σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, αυτή αποδίδεται στο Δημόσιο και ο υπάλληλος απαλλάσσεται από την καταβολή της κράτησης αυτής.

6. Σε περίπτωση αποχώρησης του υπαλλήλου από το Δημόσιο χωρίς να θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα από αυτό, το ποσό των κρατήσεων που του έχουν γίνει για κύρια σύνταξη μεταφέρεται σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, στον οποίο ασφαλίστηκε ο υπάλληλος μετά τη λύση της υπαλληλικής του σχέσης ή είχε ασφαλιστεί πριν το διορισμό του στο Δημόσιο.

7. Ως προς τα ένδικα μέσα, τον τρόπο καταβολής των εισφορών των προηγούμενων παραγράφων στο Δημόσιο, την απόδοση των εισφορών από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας ασφάλισης στο Δημόσιο και αντίστροφα και τις λοιπές λεπτομέρειες, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 1 και 4 του ν. 1405/1983, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν προκειμένου για την αναγνώριση των προϋπηρεσιών του ιδιωτικού τομέα.

8. Η κράτηση της παραγράφου 1 επιβάλλεται και στις μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές των υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου γενικά, που έχουν δικαίωμα σύνταξης από το Δημόσιο καθώς και στις συντάξιμες αποδοχές οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργού, που δικαιούται σύνταξη ή χορηγία από αυτό και αποδίδεται κάθε μήνα στο Δημόσιο».

### Άρθρο 7

### Συντάξιμος μισθός γενικών διευθυντών

1. Στο άρθρο 9 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθενται παράγραφοι 15 και 16 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«15. Ως μισθός για τον κανονισμό της σύνταξης των γενικών διευθυντών του άρθρου 78 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101) λαμβάνεται υπόψη ο βασικός μισθός του μισθολογικού κλιμακίου που έχουν κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία προσαυξημένος κατά το ποσοστό της παρ. 8 του άρθρου αυτού, καθώς και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας που αντιστοιχεί στον αυξημένο αυτό μισθό και στα έτη υπηρεσίας τους. Τη σύνταξη αυτή δικαιούνται όσοι διετέλεσαν σε θέση γενικού διευθυντή επί μία τουλάχιστον τριετία, με εξαίρεση τις περιπτώσεις θανάτου ή απόλυσης λόγω νόσου ή τριακονταπενταετίας ή ορίου ηλικίας ή κατάργησης της θέσης του.

16. Η σύνταξη των τέως γενικών διευθυντών του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. με 1ο βαθμό και των προς αυτούς εξομοιούμενων εκπαιδευτικών υπαλλήλων ή λειτουργών αναπροσαρμόζεται με βάση το βασικό μισθό του 1ου μισθολογικού κλιμακίου προσαυξημένο κατά το ποσοστό της παρ. 8 του άρθρου 78 του ν. 1892/1990 καθώς και με το χρονοεπίδομα των ετών υπηρεσίας τους, που αντιστοιχεί στο νέο αυξημένο αυτό μισθό. Προκειμένου περί αναπληρωτών γενικών διευθυντών, το κατά τα ανωτέρω ποσοστό μειώνεται κατά 10%».

2. Η αναπροσαρμογή των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων γίνεται αυτεπαγγέλτως ή και ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων από τις αρμόδιες διευθύνσεις συντάξεων, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχί-

ζουν από την πρώτη του μήνα, κατά τον οποίο εκδίδεται ή σχετική πράξη ή απόφαση.

Άρθρο 8

Απόλυση υπαλλήλου λόγω ορίου ηλικίας ή τριακονταπενταετίας και όριο ηλικίας πρόσληψης

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 263 του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977 ΦΕΚ 198) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι απολύονται αυτοδικαίως της υπηρεσίας όταν συμπληρώσουν το 65ο έτος της ηλικίας τους. Η παραμονή τους στην υπηρεσία παρατείνεται ως τη συμπλήρωση του 67ου έτους, εφ' όσον δεν συμπληρώνουν 35ετή πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 264 του Υπαλληλικού Κώδικα επαναφέρεται σε ισχύ και αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι απολύονται αυτοδικαίως της υπηρεσίας όταν συμπληρώσουν τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία και πάντως όχι πριν από τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας τους».

3. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 40 παρ. Α.5 του ν. 1884/1990 (ΦΕΚ Α' 81/16.6.1990) αποκλειστική προθεσμία των τριών μηνών παρατείνεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1990.

4. Εκκρεμείς αιτήσεις παραιτήσεως υπαλλήλων μπορούν να ανακληθούν μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

5. Ως όριο ηλικίας, πέραν του οποίου δεν επιτρέπεται πρόσληψη στο Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α., ορίζεται το 35ο έτος, προκειμένου δε για τους πτυχιούχους των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. το 37ο έτος. Ευμενέστερες διατάξεις που ισχύουν σήμερα δεν θίγονται.

Άρθρο 9

Τελικές διατάξεις – Έκταση εφαρμογής

1. Συντάξεις που τυχόν έχουν αναγνωρισθεί σε βάρος του Δημοσίου για δικαιώματα που γεννήθηκαν από υπαλλήλους που διορίσθηκαν ή κατατάχθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1983, εξακολουθούν να καταβάλλονται.

2. Σε περιπτώσεις διαδοχικών προσλήψεων υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση σε φορείς, στους οποίους η υπηρεσία τους αυτή αναγνωρίζεται ως συντάξιμη από το Δημόσιο, με εξαίρεση τις υπηρεσίες του ν. 1405/1983, λαμβάνεται υπόψη, για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, η τελευταία, εκτός αν η μία πρόσληψη είναι συνέχεια της άλλης ή έγινε έπειτα από μετάταξη, μονιμοποίηση κ.λπ., ή αν μεταξύ της λύσης της υπαλληλικής σχέσης και της νέας πρόσληψης δεν μεσολάβησε χρόνος μεγαλύτερος των έξι (6) μηνών.

Ο χρονικός αυτός περιορισμός δεν ισχύει προκειμένου περί πολιτικών υπαλλήλων, οι οποίοι επανέρχονται στην ενεργό υπηρεσία κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 56 παρ. 1 του Συντάγματος.

Επίσης ως ημερομηνία πρόσληψης των μονιμοποιηθέντων ή μονιμοποιούμενων υπαλλήλων του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ., που μετατράπησαν ή μετατρέπονται σε Ν.Π.Δ.Δ., θεωρείται η ημερομηνία αρχικής πρόσληψης.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή δεν συνταξιοδοτούνται μεν από το Δημόσιο, διέπονται όμως από το ίδιο νομικό καθεστώς βάσει ιδιαίτερων νομοθετημάτων που είτε παραπέμπουν στις διατάξεις των δημοσίων υπαλλήλων είτε επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές.

4. Ειδικώς ως όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των βουλευτών, δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων, που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης ή χορηγίας, ορίζεται το προβλεπόμενο από τα εδάφια α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 2 αυτού του νόμου. Επίσης ως προς τους ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 2–10 του άρθρου 1 και οι διατάξεις των παραγράφων 1 εδάφ. γ', δ' και 3 του άρθρου 2 αυτού του νόμου. Οι διατάξεις του άρθρου 6 αυτού του νόμου εφαρμόζονται μόνο για όσους αποκτήσουν μία από τις ανωτέρω ιδιότητες μετά την έναρξη ισχύος του.

Σε κάθε περίπτωση οι κρατήσεις του άρθρου 6 του νόμου αυτού δεν επιβάλλονται στα έξοδα παράστασης των δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων.

5. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων έχουν εφαρμογή και για τους επάρχους που διορίζονται ως μετακλητοί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18) καθώς και για τις οικογένειές τους».

Η διάταξη της παραγράφου αυτής εφαρμόζεται ανάλογα και για όσους έχουν διατελέσει στις θέσεις αυτές από την έναρξη ισχύος του ν. 1416/1984 και έχουν εξέλθει ήδη της υπηρεσίας καθώς και για τις οικογένειες όσων έχουν αποβιώσει. Τα οικονομικά αποτελέσματα από τον κανονισμό και την αύξηση της σύνταξης αυτής αρχίζουν από την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση.

6. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 και η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 37 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Κάθε προϋπηρεσία στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, αν και για όσο χρονικό διάστημα αυτή απαιτείται ως προσόν για την πρόσληψη του υπαλλήλου στη δημόσια υπηρεσία, εφ' όσον ο υπάλληλος αποχωρεί τελικά από τη θέση αυτή. Σε περίπτωση διορισμού ή μετακίνησης του υπαλλήλου σε άλλη θέση, ο χρόνος υπηρεσίας, που του χρησίμευσε ως προσόν διορισμού σε προηγούμενη θέση, σε καμία περίπτωση δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμος στη νέα θέση, εκτός αν η προηγούμενη θέση αποτελεί προϋπόθεση διορισμού στην τελευταία θέση.

Ως προϋπηρεσία για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής νοείται και η δικηγορική, η ιατρική κ.λπ. καθώς και ο χρόνος για την απόκτηση της ειδικότητας που απαιτείται ως προσόν για την πρόσληψη του υπαλλήλου. Ο χρόνος προϋπηρεσίας που προσμετράται δεν μπορεί να υπερβαίνει τη δεκαετία».

Η ισχύς της παραγράφου αυτής ανατρέχει στο χρόνο ισχύος του ν. 1813/1988 (ΦΕΚ 243).

7. Το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 84 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων έχουν εφαρμογή και για όσους από τους υπαλλήλους αυτούς έχουν μονιμοποιηθεί με τις διατάξεις του ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136) ή του ν. 1540/1985 (ΦΕΚ 67) ή άλλου νόμου που παραπέμπει στις διατάξεις τους, με την προϋπόθεση ότι, στην τελευταία αυτήν περίπτωση, η μονιμοποίηση έγινε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1990.

Όσοι επιλέξουν τη συνταξιοδότησή τους από το φορέα στον οποίο προηγουμένως έχουν ασφαλιστεί, εφ' όσον είχε διακοπεί η ασφάλισή τους σ' αυτόν, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.δ. 874/1971 (ΦΕΚ 81), θεωρείται ότι ουδέποτε έπαψαν να είναι ασφαλισμένοι σ' αυτόν, αφού καταβληθούν οι προβλεπόμενες εισφορές του εργοδότη από το Δημόσιο και του ασφαλισμένου από τους ίδιους. Όσοι υπηρετούν με σύμβαση ή προσλαμβάνονται μετά την 31η Δεκεμβρίου 1990 στο Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα άλλα Ν.Π.Δ.Δ. για τα οποία ισχύουν οι δημοσιοϋπαλληλικές συνταξιοδοτικές διατάξεις και ακολούθως διοριστούν σε μόνιμες θέσεις δεν έχουν δικαίωμα επιλογής συνταξιοδοτικού φορέα, αλλά υπάγονται υποχρεωτικά στο καθεστώς συνταξιοδότησης των μόνιμων υπαλλήλων του κλάδου τους».

8. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από δημοσιοϋπαλληλικές συνταξιοδοτικές διατάξεις.

Επίσης έχουν εφαρμογή και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. που μονιμοποιούνται με τις διατάξεις του ν. 1874/1990 (ΦΕΚ 18).

Η προθεσμία για την επιλογή του συνταξιοδοτικού φορέα ορίζεται εξάμηνη για όσους έχουν ήδη μονιμοποιηθεί και αρχίζει από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και τρίμηνη για όσους πρόκειται να μονιμοποιηθούν και αρχίζει από την ημέρα που μονιμοποιούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Συνταξιοδοτικές διατάξεις ασφαλισμένων σε Ειδικά Ταμεία Συντάξεων

Άρθρο 10

Συνταξιοδοτικό καθεστώς ασφαλισμένων σε Ειδικά Ταμεία Συντάξεων

1. Στο παρόν άρθρο υπάγονται οι ασφαλισμένοι, για κύρια ή επικουρική σύνταξη, στα Ειδικά Ταμεία Συντάξεως του προσωπικού των Τραπεζών, του Τ.Α.Π. – Ο.Τ.Ε., του Τ.Σ.Π. – Η.Σ.Α.Π. και στην Διεύθυνση Ασφαλίσεως Προσωπικού της Δ.Ε.Η..

Ως επικουρικά ταμεία για την εφαρμογή του παρόντος νοούνται τα επικουρικά ταμεία ή κλάδοι ή λογαριασμοί που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ. ως και κάθε άλλος φορέας, ανεξαρτήτως ονομασίας και

νομικής μορφής, που χορηγούν περιοδικές παροχές, υπό τύπο συντάξεων, βοηθημάτων ή μερισμάτων, εφ' όσον τα έσοδα αυτών από εργοδοτικές εισφορές, κοινωνικούς πόρους ή άλλη επιχορήγηση υπερβαίνουν τα έσοδα από εισφορές των ασφαλισμένων.

2. Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των διατάξεων των άρθρων 2 και 3 ισχύουν και για τους ασφαλισμένους στους φορείς της παρ. 1 αυτού του άρθρου.

3. Ο συντάξιμος χρόνος, με τη συμπλήρωση του οποίου θεμελιώνεται δικαίωμα για σύνταξη γήρατος, κύριας ή επικουρικής, παραμένει ο προβλεπόμενος από τα καταστατικά του κάθε ταμείου, σε κάθε δε περίπτωση και με τη συμπλήρωση 25ετούς συντάξιμης υπηρεσίας.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των εδαφίων γ', δ' και ε' της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου καθώς και των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 3 αυτού του νόμου.

5. Ο υπολογισμός και η απονομή της σύνταξης διέπονται από τις ισχύουσες κάθε φορά καταστατικές διατάξεις του κάθε ταμείου.

6. Εξαιρετικώς για όσους έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση για τους κλάδους συντάξεων, κύριας και επικουρικής, από 1.1.1983 και εφεξής αντί των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν τα ακόλουθα:

«Η μηνιαία σύνταξη συνίσταται σε πεντηκοστά του κατά τα οικεία καταστατικά μηνιαίου συντάξιμου μισθού για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας.

α. Μέχρι συμπληρώσεως 25 ετών υπηρεσίας ένα πεντηκοστό (1/50) για κάθε έτος.

β. Για κάθε έτος υπηρεσίας πέρα των 25 και μέχρι συμπληρώσεως 30 ετών δύο πεντηκοστά (2/50).

γ. Για κάθε έτος υπηρεσίας πέρα των 30 και μέχρι συμπληρώσεως 35 ετών τρία πεντηκοστά (3/50).»

7. Για όλους τους ασφαλισμένους και τους εφεξής ασφαλιζόμενους στους ασφαλιστικούς φορείς αυτού του άρθρου, τους υπαγόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αντί των παραγράφων 2 έως και 6, εξακολουθούν να ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις του καταστατικού κάθε φορέα, όπως αυτές εφαρμόζονταν πριν από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου.

8. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου για την απονομή σύνταξης στα θήλεα παιδιά ή αδελφές των ασφαλισμένων ή συνταξιούχων των ασφαλιστικών φορέων της παραγράφου 1 καθώς και για τις προσαυξήσεις των συντάξεων των τελευταίων για τα θήλεα παιδιά ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις που προβλέπονται για τα άρρενα παιδιά ή αδελφούς. Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν και για τις συντάξεις ή προσαυξήσεις συντάξεων που απονέμονται από όλους τους άλλους ασφαλιστικούς φορείς αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Συντάξεις ή προσαυξήσεις συντάξεων, που έχουν χορηγηθεί πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου, δεν θίγονται με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου.

9. Γυναίκες ασφαλισμένες ή εφεξής ασφαλιζόμενες στα Ειδικά Ταμεία της παρ. 1 θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης με τη συμπλήρωση 20ετούς συντάξιμης, κατά το καταστατικό του κάθε Ταμείου, υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το χρόνο πρόσληψης και την ηλικία, εφ' όσον έχουν 3 τουλάχιστον παιδιά. Εφαρμόζεται επίσης το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 αυτού του νόμου.

10. Καταργούνται οι διατάξεις του καταστατικού κάθε Ταμείου της παρ. 1 που τυχόν προβλέπουν θεμελίωση δικαιώματος συντάξεως γήρατος με 15ετή συντάξιμη υπηρεσία, για τις γυναίκες που έχουν υπαχθεί το πρώτον σε υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα μετά την 1.1.1983.

11. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 435/1976 έχουν εφαρμογή και στους αποχωρούντες ή απομακρυνομένους κατ' εφαρμογή του εδαφ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 2 αυτού του νόμου.

12. Η παράγραφος 3 του άρθρου 5 αυτού του νόμου εφαρμόζεται αναλόγως και για τους ασφαλισμένους στους φορείς της παρ. 1.

### Άρθρο 11

#### Ασφαλιστικές εισφορές Ειδικών Ταμείων

1. Από 1.1.1996 το ασφάλιστρο που καταβάλλουν οι ασφαλισμένοι στα ταμεία κύριας ασφάλισης μισθωτών του άρθρου 10 δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 7,5%. Αν κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου αυτό είναι μικρότερο, αυξάνεται προοδευτικά το λιγότερο κατά μία εκατοστιαία μονάδα ανά έτος, προκειμένου να φθάσει σε 7,5%.

2. Τυχόν καταβολή από τον εργοδότη εισφοράς ασφαλισμένου με οποιαδήποτε μορφή και οποιονδήποτε τρόπο (καταβολή υπό του ιδίου αντί αυξήσεως μισθού, επιδότηση ασφαλισμένου κ.λπ.) μειώνεται προοδευτικά κατά το ποσοστό που αυξάνεται η καταβαλλόμενη από τον ασφαλισμένο εισφορά.

Ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατεί και αποδίδει από τις αποδοχές των ασφαλισμένων το ασφάλιστρο της παρ. 1 αυτού του άρθρου, καθώς επίσης και να καλύπτει τα τυχόν προκύπτοντα σε κάθε οικονομική χρήση ελλείμματα του αντίστοιχου φορέα.

3. Το κατά τις διατάξεις της παρ. 1 αυτού του άρθρου κατώτατο όριο δεν ισχύει στα ταμεία που η σχέση εισφοράς ασφαλισμένου–εργοδότη εκφραζόμενη σε ποσοστά είναι 1 πρός 2.

4. Για το Τ.Α.Π.–Ο.Τ.Ε. ως αφετηρία της προοδευτικής αύξησης του β' εδαφίου της παρ. 1 αυτού του άρθρου ορίζεται η 1.1.1993.

5. Οι διατάξεις της παρ. 2 αυτού του άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και για τις εισφορές που καταβάλλει η Εμπορική Τράπεζα στο Ι.Κ.Α. για τους υπαλλήλους της.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

### Αξιοποίηση της περιουσίας των φορέων κοινωνικής ασφάλισης

### Άρθρο 12

#### Συγκρότηση αμοιβαίων κεφαλαίων

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επιτρέπεται στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης να συγκροτούν ίδια ή ομαδικά αμοιβαία κεφάλαια σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί αμοιβαίων κεφαλαίων.

Οι περιορισμοί του άρθρου 17 του ν.δ. 608/1970 ως προς τη σύνθεση του ενεργητικού των ως άνω συγκροτουμένων αμοιβαίων κεφαλαίων ισχύουν μετά παρέλευση τριετίας από τη συγκρότησή τους.

Πριν από την παρέλευση της πρώτης τριετίας οι τυχόν παρεκκλίσεις του άρθρου 17 του ν.δ. 608/1970 θα πρέπει να τυγχάνουν εγκρίσεως της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατόπιν αιτήσεως της οικείας εταιρίας διαχείρισης.

2. Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης δύνανται να αναθέτουν τη διαχείριση των ως άνω συγκροτουμένων αμοιβαίων κεφαλαίων σε οποιαδήποτε εταιρία διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα.

3. Για τη συγκρότηση των αμοιβαίων κεφαλαίων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης εισφέρουν:

α. Το όλον ή μέρος των κινητών αξιών πάσης φύσεως που κατέχουν, με εξαίρεση τις μετοχές τραπεζών, για τη συνεισφορά των οποίων απαιτείται προηγούμενη κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

β. Κάθε αύξηση που θα προκύψει, μετά τη δημοσίευση του παρόντος, στα διαθέσιμά τους που υπάγονται στις διατάξεις του α.ν. 1611/1950.

4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι διαδικασίες ανάληψης από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης των διαθεσίμων τους που υπάγονται στις διατάξεις του α.ν. 1611/1950 και που είναι κατατεθειμένα κατά την ημέρα της δημοσίευσης του παρόντος.

### Άρθρο 13

#### Αξιοποίηση διαθεσίμων

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης και λοιποί δημόσιοι οργανισμοί, όπως αυτοί ορίζονται στον α.ν. 1611/1950, απολαμβάνουν για τις καταθέσεις τους του α.ν. 1611/1950 επιτόκιο καταθέσεων Ταμιευτηρίου. Ομοίως επιτρέπεται στις τράπεζες και τραπεζικούς οργανισμούς να καταβάλλουν τόκο στα κατατεθειμένα υπόλοιπα της ταμιακής διαχείρισης των ως άνω φορέων και λοιπών δημόσιων οργανισμών. Πάσα αντίθετη διάταξη καταργείται.

2. Από τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης επιτρέπεται όπως επενδύουν ελεύθερα τα διαθέσιμά τους σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου και ομόλογα τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα. Ομοίως επιτρέπεται σ' αυτούς η αγορά και πώληση μετοχών πάσης φύσεως με προηγούμενη κοινή εγκριτική απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τη συγκρότηση των αμοιβαίων κεφαλαίων της παραγράφου 1 του άρθρου 12 και γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

### Ρυθμίσεις για τη διαδοχική ασφάλιση

### Άρθρο 14

### Διαδοχική ασφάλιση

1. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 2 του ν.δ. 4202/1961, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 9 του ν. 1405/1983, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«1. Τα πρόσωπα, τα οποία ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς οργανισμούς, δικαιούνται σύνταξη από τον τελευταίο οργανισμό, στον οποίο ήταν ασφαλισμένα κατά την τελευταία χρονική περίοδο της απασχόλησής τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του οργανισμού αυτού, εφ' όσον πραγματοποίησαν πέντε ολόκληρα έτη ή χίλιες πεντακόσιες ημέρες εργασίας στην ασφάλισή του, εκ των οποίων όμως 20 μήνες ή 500 ημέρες αντίστοιχα κατά την τελευταία πενταετία, πριν τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης.

Ως νομοθεσία του οργανισμού, για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθώς και των επόμενων παραγράφων 2 και 3, νοούνται οι διατάξεις που ορίζουν τον απαιτούμενο για τη συνταξιοδότηση χρόνο, την ηλικία, την αναπηρία και το θάνατο.

Ειδικές διατάξεις, που αφορούν στην ύπαρξη ενεργού ασφαλιστικού δεσμού, στη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας σε δεδομένο χρόνο σε σχέση με το χρόνο διακοπής της απασχόλησης, στην παραγραφή κ.λπ., δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

2. Αν ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό ημερών εργασίας ή των ετών ασφάλισης, που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, αλλά στην περίπτωση αυτή δεν έχει πραγματοποιήσει τον απαιτούμενο από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού χρόνο ασφάλισης για τη συνταξιοδότησή του λόγω γήρατος ή αναπηρίας ή των μελών της οικογένειάς του λόγω θανάτου ή δεν πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό ημερών εργασίας ή ετών ασφάλισης που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούται σύνταξη αυτός ή τα μέλη της οικογένειάς του από τον οργανισμό, στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, στον οποίο δεν περιλαμβάνεται ο τελευταίος, εφ' όσον:

α. ο ασφαλισμένος που αιτείται τη συνταξιοδότησή του λόγω γήρατος ή αναπηρίας έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας ή είναι ανάπηρος με το ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού, β. πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού με τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης.

3. Αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού, στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, τότε το δικαίωμα του ασφαλισμένου κρίνεται από τους άλλους οργανισμούς, στους οποίους ασφαλίσθηκε κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας, εκτός από τον τελευταίο.

Αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία όλων των οργανισμών, στους οποίους ασφαλίσθηκε πριν από τον τελευταίο, τότε ο τελευταίος οργανισμός είναι αρμόδιος για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος και αναπηρίας, εφ' όσον ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλισή του 1000 ημέρες εργασίας ή 40 μήνες ασφάλισης, εκ των οποίων 300 ημέρες εργασίας ή 12 μήνες ασφάλισης αντιστοίχως την τελευταία πενταετία και για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω θανάτου, εφ' όσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλισή του οποτεδήποτε 300 ημέρες εργασίας.

4. Ολόκληρος ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης υπολογίζεται από τον αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης οργανισμό ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλισή του, τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον καθορισμό της σύνταξης και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε οργανισμού».

2. Περιπτώσεις, που απορρίφθηκαν ή εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, θα επανεξετασθούν σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4202/1961, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

Τα οικονομικά αποτελέσματα για τις εκκρεμείς περιπτώσεις αρχίζουν από την πρώτη του μήνα του επομένου εκείνου από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και για τις περιπτώσεις που έχουν κριθεί οριστικά από την πρώτη του μήνα του επομένου εκείνου που θα υποβάλουν αίτηση για επανεξέταση.

### Άρθρο 15

### Υπολογισμός σύνταξης στη διαδοχική ασφάλιση

Η παράγραφος 3 του άρθρου 11 του ν. 1405/1983, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1539/1985, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Καθένας από τους οργανισμούς ασφάλισης, μεταξύ των οποίων και αυτός που απονέμει τη σύνταξη, υπολογίζει με τα αρμόδια όργανά του το ποσό της σύνταξης που κατά τη νομοθεσία που τον διέπει αντιστοιχεί στο σύνολο του χρόνου που πραγματοποιήθηκε διαδοχικά και προσδιορίζει το τμήμα που αναλογεί στο χρόνο που διανύθηκε στην ασφάλισή του.

Το τμήμα της σύνταξης που προσδιορίζεται με τον παραπάνω τρόπο σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το τμήμα κατώτατου ορίου σύνταξης του οργανισμού αυτού.

Το τμήμα αυτό του κατώτατου ορίου σύνταξης είναι το πηλίκο της διαίρεσης του γινομένου του αριθμού των ημερών που πραγματοποιήθηκαν στην ασφάλιση του κάθε οργανισμού επί το ποσό του κατώτατου ορίου σύνταξης που χορηγεί στους συνταξιούχους του δια του συνολικού αριθμού των ημερών που πραγματοποιήθηκαν διαδοχικά σε όλους τους οργανισμούς.

Επίσης το τμήμα της σύνταξης, που προσδιορίζεται με τον παραπάνω τρόπο, σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ποσό της σύνταξης που προκύπτει από τον υπολογισμό με βάση μόνο το χρόνο, ο οποίος διανύθηκε στην ασφάλιση κάθε οργανισμού, εφ' όσον με το χρόνο αυτόν θεμελιώνεται αυτοτελές συνταξιοδοτικό δικαίωμα σύμφωνα με τις διατάξεις που τον διέπουν, χωρίς αναγωγή στα κατώτατα όρια σύνταξης.

Το άθροισμα των τμημάτων της σύνταξης σύμφωνα με τα παραπάνω αποτελεί το συνολικό ποσό σύνταξης που καταβάλλεται στο δικαιούχο από τον απονέμοντα τη σύνταξη οργανισμό και δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το κατώτατο όριο σύνταξης που χορηγεί ο οργανισμός αυτός.

Το ανωτέρω ποσό σύνταξης αυξάνεται με το ίδιο ποσοστό που αυξάνονται οι συντάξεις του οργανισμού αυτού».

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

### Γενικές ασφαλιστικές διατάξεις

### Άρθρο 16

### Ανώτατα όρια συντάξεων

1. Το ακαθάριστο ποσό σύνταξης ή το άθροισμα των ακαθάριστων ποσών συντάξεων, που δικαιούται κάθε άμεσος ή έμμεσος συνταξιούχος από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., ή οιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50πλάσιο του εκάστοτε τεκμαρτού ημερομισθίου της κατά το άρθρο 37 του α.ν. 1846/1951 20ής ασφαλιστικής κλάσης, εφ' όσον έστω και σε έναν από τους πιο πάνω φορείς η εισφορά του εργοδότη υπερβαίνει, κατά το χρόνο απονομής της σύνταξης, την εισφορά του ασφαλισμένου ή υπάρχει υπέρ του φορέα κοινωνικός πόρος ή επιβάρυνση τρίτων ή ο εργοδότης ενισχύει με οποιονδήποτε τρόπο τον ασφαλιστικό φορέα.

2. Φορείς επικουρικής ασφάλισης για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου είναι αυτοί που προσδιορίζονται από το άρθρο 7 παρ. 2 του ν.δ. 4202/1961, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 12 του ν. 1405/1983.

3. Στην περίπτωση που οι κατά την παρ. 1 συντάξεις καταβάλλονται από περισσότερους από ένα φορείς, το επιπλέον του ανώτατου επιτρεπτού ορίου ποσό εκπίπτει κατά σειρά από τη σύνταξη ή τις συντάξεις: α) του Ι.Κ.Α., εφ' όσον τούτο περιλαμβάνεται μεταξύ των εις την παρ. 1 αναφερόμενων φορέων και β) του Δημοσίου με την αυτή προϋπόθεση.

Σε κάθε περίπτωση που το Ι.Κ.Α. ή και το Δημόσιο δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των φορέων που αναφέρονται στην παρ. 1 ή μετά τις κατά το προηγούμενο εδάφιο μειώσεις εναπομένει ποσό συντάξεων μεγαλύτερο του κατά την παράγραφο 1 ανώτατου ορίου, το επιπλέον εκπίπτει από τις συντάξεις των λοιπών φορέων με επιμερισμό αυτού κατ' αναλογία του καταβαλλόμενου από κάθε φορέα ποσού συντάξεως.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται η διαδικασία ελέγχου και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή υπεύθυνες δηλώσεις για την εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 1 – 3 του παρόντος άρθρου.

5. Αμφισβητήσεις που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 1 – 3 επιλύονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των τυχόν συναρμόδιων υπουργών.

6. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει από 1.1.1991, καταργείται δε από την αυτή ημερομηνία το άρθρο 8 του ν. 1405/1983.

Άρθρο 17

Αναπροσαρμογή συντάξεων Ειδικών Ταμείων

Από 1.1.1991 οι συντάξεις που καταβάλλονται από τους ασφαλιστικούς φορείς κύριας ασφάλισης της παραγράφου 1 του άρθρου 10 αναπροσαρμόζονται κάθε φορά από την ίδια ημερομηνία κατά το ποσοστό αναπροσαρμογής των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων.

Άρθρο 18

Επικουρική ασφάλιση

1. Εισφορές ασφαλισμένου από τις καταστατικές διατάξεις των επικουρικών ταμείων ή κλάδων ή λογαριασμών επικουρικής ασφάλισης μισθωτών, που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ., ως και κάθε άλλου φορέα επικουρικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής, που χορηγούν υπό τύπο συντάξεων περιοδικές παροχές, βοηθήματα ή μερίσματα, εφ' όσον τα έσοδα αυτών από εργοδοτικές εισφορές, κοινωνικούς πόρους ή άλλη επιχορήγηση υπερβαίνουν τα έσοδα από τις εισφορές των ασφαλισμένων, δεν μπορεί να καταβάλλονται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε μορφή και οποιονδήποτε τρόπο.

2. Κάθε μεταβολή στη σχέση εισφορών εργοδότη προς ασφαλισμένο, που ισχύει κατά τη δημοσίευση του παρόντος, των ταμείων της προηγούμενης παραγράφου εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 997/1979 (ΦΕΚ 287 Α), όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στη ασφάλιση του Ταμείου υπάγονται υποχρεωτικώς τα πρόσωπα, τα οποία ασφαλίζονται, δυνάμει των κειμένων περί υποχρεωτικής ασφάλισης διατάξεων, στο Ι.Κ.Α. ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών και δεν υπάγονται, για την αυτή απασχόληση, στην ασφάλιση άλλου φορέα, κλάδου ή λογαριασμού ασφαλίσεων που λειτουργεί με τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ.

Κατ' εξαίρεση τα επικουρικά ταμεία, κλάδοι, λογαριασμοί ασφάλισης μισθωτών που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ., ως και κάθε άλλος φορέας επικουρικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής, που έχουν συσταθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, εξακολουθούν να διέπονται από τις καταστατικές τους διατάξεις και τα πρόσωπα που ασφαλίζονται σ' αυτά εξαιρούνται από την ασφάλιση του Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ.».

4. Ειδικώς για το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού της Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, το ασφάλιστρο που καταβάλλουν οι ασφαλισμένοι σ' αυτό αυξάνεται κατά δύο (2) ποσοστιαίες μονάδες, μειουμένων αναλόγως των ποσοστών των εργοδοτών.

Η αύξηση αυτή αρχίζει από 1.1.1991 και γίνεται προοδευτικά, το λιγότερο κατά μισή ποσοστιαία μονάδα ανά έτος.

Άρθρο 19

Συμμετοχή στις δαπάνες φαρμακευτικής περίθαλψης

1. Στις δαπάνες εξωνοσοκομειακής φαρμακευτικής περίθαλψης, που παρέχουν στους ασφαλισμένους, συνταξιούχους και τα μέλη των οικογενειών τους το Δημόσιο και κάθε ασφαλιστικός φορέας, ανεξάρτητα από την ονομασία του και τη νομική του μορφή, καθορίζεται συμμετοχή του δικαιούχου περίθαλψης σε ποσοστό 25% της διατιμημένης αξίας του φαρμάκου.

2. Από τη συμμετοχή της παραγράφου 1 εξαιρούνται τα φάρμακα για χρόνιες παθήσεις, μητρότητα, εργατικά ατυχήματα και για τις επιπλοκές της μεσογειακής αναιμίας.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η συμμετοχή στη δαπάνη για φάρμακα υψηλού κόστους, προσδιοριζόμενα με την ίδια απόφαση, μπορεί να ορίζεται σε ποσοστό από 10% – 25% της διατιμημένης αξίας του φαρμάκου.

Άρθρο 20

Συγχώνευση ταμείων αρωγής δημοσίων υπαλλήλων

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να συγχωνεύονται σε ενιαίο ασφαλιστικό φορέα τα ταμεία αρωγής δημοσίων υπαλλήλων, μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους.

Με τα παραπάνω π. δ/τα καθορίζονται: ο σκοπός, οι πόροι, τα ασφαλιστέα πρόσωπα, οι προϋποθέσεις απονομής των παροχών, η έκταση και το ύψος τους, οι προϋποθέσεις αναγνώρισης προϋπηρεσίας, τα της διοικητικής και οικονομικής οργάνωσης, σύνθεσης των υπηρεσιών και διαχείρισης περιουσίας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του ενιαίου φορέα.

Με τον ίδιο τρόπο καθορίζεται ο τρόπος μεταβίβασης της περιουσίας των συγχωνευόμενων φορέων, η ένταξη των ασφαλισμένων και συνταξιούχων και η μεταφορά του προσωπικού τους.

2. Η μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας των συγχωνευόμενων ταμείων αρωγής στον ενιαίο φορέα απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής φόρου μεταβίβασης υπέρ του Δημοσίου, όπως και άλλων φόρων, τελών ή δικαιωμάτων δήμου ή κοινότητας ή άλλων τρίτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Περιστολή εισφοροδιαφυγής

Άρθρο 21

Καθυστερούμενες εισφορές Ι.Κ.Α.

1. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εργοδότες, που απασχολούν από κοινού τον ίδιο μισθωτό ή εκμεταλλεύονται την ίδια επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων που αναγράφονται στην παρ. 5 του άρθρου 8, ευθύνονται εις ολόκληρον».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με τον Κανονισμό καθορίζεται ο χρόνος καταβολής των εισφορών. Ο υπόχρεος πρέπει να καταβάλλει εισφορές στο Ι.Κ.Α. έως το τέλος του επόμενου μήνα από το χρόνο που έχει οριστεί. Για το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α. η προθεσμία καταβολής ορίζεται έως το τέλος του μεθεπόμενου μήνα».

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η διάταξη αυτή μπορεί να εφαρμόζεται και για τα κοινωφελή ιδρύματα του ν. 2039/1939.

3. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα παραπάνω ποσοστά πρόσθετου τέλους αναπροσαρμόζονται σε 5% για το πρώτο δεκαήμερο καθυστέρησης και στη συνέχεια, για περαιτέρω καθυστέρηση, 1% επιπλέον για κάθε 11η και 21η ημέρα του πρώτου μήνα και για κάθε 1η, 11η και 21η ημέρα των επόμενων μηνών και μέχρι 120% κατ' ανώτατο όριο συνολικά. Στη ρύθμιση αυτήν υπάγονται όλες οι οφειλόμενες εισφορές, ανεξάρτητα από τις μισθολογικές περιόδους στις οποίες αναφέρονται. Στις οφειλές αυτές συμπεριλαμβάνονται και όσες έχουν επιβαρυνθεί ήδη με το προϊσχύον ανώτατο όριο πρόσθετου τέλους 75%».

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 27 του α.ν. 1846/1951 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι κατά τον παρόντα νόμο απαιτήσεις του Ι.Κ.Α. από καθυστερούμενες εισφορές, πρόσθετα τέλη, επιβαρύνσεις ή επαυξήσεις εισφορών εισπράττονται με προτεραιότητα που καθορίζεται με βάση τη χρονική σειρά βεβαίωσής τους, ανεξάρτητα από τη χρονική περίοδο στην οποία ανάγονται. Η είσπραξη γίνεται από τα ταμεία είσπραξης εσόδων του Ι.Κ.Α. ή από τις ταμειακές υπηρεσίες του, κατά τις διατάξεις του Κανονισμού του Ι.Κ.Α. και κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ.

356/1974 (ΦΕΚ 90). Η αρμοδιότητα αναστολής καταβολής οφειλομένων ή τμηματικής καταβολής τους κατά το ν.δ. 356/1974 ασκείται από το κατά τον Κανονισμό του Ι.Κ.Α. αρμόδιο όργανο».

5. Το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/1951, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1239/1982 (ΦΕΚ 85 Α), αντικαθίσταται ως εξής:

«Για εργασίες, επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, που διεξάγονται για λογαριασμό του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. μετά από παραχώρηση ή εργολαβία, ως εργοδότες θεωρούνται οι ανάδοχοι ή εργολάβοι. Στις περιπτώσεις αυτές, η δημόσια αρχή, το Ν.Π.Δ.Δ. και ο Ο.Τ.Α. υποχρεούται, πριν από την κάθε εξόφληση ή οποιαδήποτε τμηματική καταβολή χρημάτων, να απαιτεί την προσκόμιση βεβαίωσης του Ι.Κ.Α., για την καταβολή των οφειλόμενων προς αυτό ασφαλιστικών εισφορών ή άλλων συναφών οφειλών. Στην αντίθετη περίπτωση θα παρακρατεί το αντίστοιχο ποσό και θα το καταβάλλει απευθείας στο Ι.Κ.Α.».

6. Η πρώτη περίοδος του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951, η οποία προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν.δ. 2698/1953, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ίδιο σύστημα υπολογισμού των κατ' ελάχιστον υποχρεωτικά καταβλητέων εισφορών βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και καταβολής αυτών μπορεί να θεσπισθεί με κανονισμό και για την ασφάλιση των εργατών οικοδομικών ή τεχνικών εν γένει εργασιών και των υπεργολάβων».

7. Οι διατάξεις του ν. 395/1976 (ΦΕΚ 199 Α') «περί απαγορεύσεως εξόδου εκ της χώρας, ένεκα χρεών προς το Δημόσιο» και η διάταξη του άρθρου 27 του ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α') «περί απαγορεύσεως εξόδου από τη χώρα εκπροσώπων νομικών προσώπων», που ισχύουν για το Δημόσιο, εφαρμόζονται ανάλογα και για το Ι.Κ.Α., ως προς τις απαιτήσεις του από ασφαλιστικές εισφορές.

8. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 40 του α.ν. 1846/1951, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 825/1978 (ΦΕΚ 189 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Μετά πενταετία παραγράφονται και οι απαιτήσεις για επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών που εισπράττει κατά νόμο το Ι.Κ.Α. για λογαριασμό άλλων οργανισμών και ταμείων».

9. Το Ι.Κ.Α. και οι λοιποί οργανισμοί αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχουν όλα τα δικαστικά και δικονομικά προνόμια του Δημοσίου, δεν διατάσσεται προσωρινή εκτέλεση κατ' αυτών, αναστέλλεται δε η δικαστική εκτέλεση κάθε τελεσίδικης απόφασης κατ' αυτών, τόσο κατά την προθεσμία άσκησης αίτησης αναίρεσης, όσο και από την άσκησή της.

Εξαιρούνται δικαστικές αποφάσεις, που αναφέρονται στην πραγματοποίηση των ασφαλιστικών παροχών, την υπαγωγή στην ασφάλιση και τη διάρκεια της ασφαλιστικής σχέσης.

10. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 27 του α.ν. 1846/1951 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Με τον Κανονισμό Ασφάλισης του Ι.Κ.Α. καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία διαγραφής από το Ι.Κ.Α. των οφειλών εκείνων που προέρχονται από εισφορές, για την είσπραξη των οποίων εξαντλήθηκαν όλα τα νόμιμα μέσα και λήφθηκαν όλα τα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης χωρίς αποτέλεσμα, εφ' όσον παρήλθε 10ετία από τη λήξη του οικονομικού έτους, μέσα στο οποίο αυτές κατέστησαν απαιτητές».

11. Η παράγραφος 5 του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967, που προστέθηκε με το άρθρο 31 του ν.δ. 1160/1972 (ΦΕΚ 77), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Αν, ως την προηγούμενη ημέρα της εκδίκασης της υπόθεσης σε πρώτο βαθμό, αποδειχθεί από εξοφλητική απόδειξη ή άλλο έγγραφο του οικείου ασφαλιστικού οργανισμού ότι καταβλήθηκαν, αποδόθηκαν ή διαγράφηκαν οι κατά τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου εισφορές, οι σχετικές υποθέσεις αποσύρονται από τη δικάσιμο και τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα. Οι οικείοι ασφαλιστικοί οργανισμοί υποχρεούνται να ενημερώνουν αμέσως τον αρμόδιο εισαγγελέα για την καταβολή, απόδοση ή διαγραφή ολόκληρης της οφειλής ή ότι ο μηνυθείς δεν είναι υπεύθυνος».

## Άρθρο 22

### Ασφάλιση απασχολουμένων με σύστημα φασόν

1. Το άρθρο 49 του ν. 1539/1985 (ΦΕΚ 64), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 41 του ν. 1654/1986 (ΦΕΚ 177), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., του Ο.Α.Ε.Δ., του Ο.Ε.Κ. καθώς και στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., αν δεν ασφαλίζονται σε άλλο επικουρικό ταμείο, υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια οι ραπτεργάτες και γενικά τα πρόσωπα που απασχολούνται αυτοπροσώπως και κατά κύρια απασχόληση στις διαδικασίες παραγωγής και συσκευασίας προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αμείβονται με το κομμάτι (φασόν) και εργάζονται στο σπίτι τους ή σε εργαστήρια που βρίσκονται εκτός του χώρου λειτουργίας των επιχειρήσεων του εργοδότη, έστω και αν χρησιμοποιούν δικά τους εργαλεία.

Εξαιρούνται από την ασφάλιση:

α) όσοι απασχολούν βοηθητικό προσωπικό, το οποίο ασφαλίζεται στο Ι.Κ.Α. ή σε άλλο ταμείο κύριας ασφάλισης μισθωτών και β) όσοι συγκεντρώνουν αθροιστικά τις εξής προϋποθέσεις:

ι) δηλώνουν στην εφορία εισόδημα Δ' κατηγορίας, ιι) είναι γραμμένοι στο επιμελητήριο, στο οποίο υπάγεται ο κλάδος τους και ιιι) διαθέτουν επαγγελματική εγκατάσταση εκτός της κατοικίας τους.

2. Εργοδότης των προσώπων της παραγράφου 1, για τις έναντι του Ι.Κ.Α. υποχρεώσεις, είναι η επιχείρηση, για λογαριασμό της οποίας ή των οποίων παράγει ή συσκευάζει τα προϊόντα ή παρέχει υπηρεσίες ο απασχολούμενος.

3. Οι εισφορές για την παραπάνω ασφάλιση βαρύνουν τους εργοδότες και τους ασφαλισμένους, κατά την αναλογία που προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

4. Οι εισφορές για κάθε μήνα απασχόλησης υπολογίζονται στο σύνολο της εργατικής αμοιβής, όπως αυτή προκύπτει μετά τη μείωση κατά 30% της συνολικής αμοιβής που αναφέρεται στα τιμολόγια ή τα δελτία παροχής υπηρεσιών και μέχρι το ποσό της ανώτατης ασφαλιστικής κλάσης της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951 για κάθε εργοδότη.

5. Οι ειφορές καταβάλλονται από τους εργοδότες μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951 και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 16 του Κανονισμού Ασφάλισης του Ι.Κ.Α..

6. Ο αριθμός των ημερών εργασίας των προσώπων της παραγράφου 1 προκύπτει από τη διαίρεση της εργατικής αμοιβής, που προσδιορίζεται κατά την παράγραφο 4, δια του τεκμαρτού ημερομισθίου της 9ης ασφαλιστικής κλάσης του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά. Οι ημέρες εργασίας δεν είναι δυνατό να υπερβούν τις 300 κατ' έτος. Σε περίπτωση αποδεδειγμένης ασθένειας, ανεργίας ή γενικότερα αδυναμίας απασχόλησης, οι ημέρες εργασίας θα μειώνονται κατά τόσα τριακοστά, όσες και οι εργάσιμες ημέρες ασθενείας, ανεργίας ή μη απασχόλησης. Αν από το πηλίκο της διαίρεσης προκύπτουν λιγότερες από 300 ημέρες ασφάλισης σε κάποιο έτος, οι ημέρες αυτές κατανέμονται εξίσου στο σύνολο των μηνών του έτους.

7. Στις περιπτώσεις που παρέχεται από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 εργασία μέσα στην ίδια χρονική περίοδο σε περισσότερους από έναν εργοδότες, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 25 του α.ν. 1846/1951 και του άρθρου 30 του Κανονισμού Ασφάλισης του Ι.Κ.Α..

8. Αν οι εργοδότες δεν τηρούν την υποχρέωσή τους αυτήν και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρ. 9 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951.

9. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως και 7 τροποποιούνται, αντικαθίστανται ή καταργούνται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ι.Κ.Α.».

2. Πρόσωπα, που κατά την έναρξη ισχύος του ν. 1654/1986 ήταν ασφαλισμένα στο Τ.Ε.Β.Ε. για απασχόλησή τους με το κομμάτι (φασόν) ή ήταν εγγεγραμμένα στο αντίστοιχο προς το επάγγελμά τους επιμελητήριο, εξαιρούνται από την ασφάλιση του Ι.Κ.Α. και υπάγονται στην ασφάλιση του Τ.Ε.Β.Ε. για την περίοδο από 26 Νοεμβρίου 1986 έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Τυχόν ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. των προσώπων αυτών κατά την παραπάνω χρονική περίοδο θεωρείται ως μη γενομένη, εκτός αν έχει ήδη χορηγηθεί σύνταξη. Οι εκκρεμείς δίκες καταργούνται και οι εισφορές που έχουν ενδεχομένως καταβληθεί επιστρέφονται άτοκα στους ενδιαφερομένους.

## Άρθρο 23

### Βιβλία ημερήσιων δελτίων σε οικοδομικά και τεχνικά έργα

1. Για την τήρηση των βιβλίων που προβλέπει το άρθρο 33 του ν. 1836/1989 υπόχρεος καθίσταται για οικοδομικές εργασίες ανεγέρσεως, συμπληρώσεως, επισκευής και κατεδαφίσεως κτισμάτων:

α. Ο κύριος του έργου, όταν εκτελούνται με αυτεπιστασία ή β. Τα με-

σολαβούντα τρίτα πρόσωπα (εργολάβοι, υπεργολάβοι), όταν εκτελούνται με τη μεσολάβηση τρίτων.

2. Τα βιβλία της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να ελέγχουν και τα κατά τόπους αρμόδια όργανα του Ι.Κ.Α..

Στην περίπτωση αυτήν τα ίδια όργανα μπορεί να επιβάλλουν και τα υπό της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του ν. 1836/1989 προβλεπόμενα πρόστιμα.

3. Σε περίπτωση ασκήσεως ενστάσεως στην Τοπική Διοικητική Επιτροπή βεβαιώνεται αμέσως ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου που επιβλήθηκε και εισπράττεται σε δύο μηνιαίες δόσεις, της πρώτης καταβαλλομένης εντός του επόμενου από τη βεβαίωση μήνα.

Άρθρο 24

Αλλοδαποί

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 του α.ν. 1846/1951 καταργείται.

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 20 του ν. 1469/1984 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ιδίως όταν ο εργοδότης παραλείπει να καταχωρίζει στις καταστάσεις προσωπικού, μέσα στις προθεσμίες του πρώτου εδαφίου, τους απασχολούμενους παρ' αυτού αλλοδαπούς, πλέον των κατά περίπτωση επιβαρύνσεων των προηγούμενων εδαφίων, επιβαρύνεται και με πρόστιμο ίσο με τις υπέρ Ι.Κ.Α. εισφορές, που αντιστοιχούν στις αποδοχές πέντε μηνών πλήρους απασχόλησης, αδιαφόρως της διάρκειας της εργασίας του αλλοδαπού».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Τροποποιήσεις νομοθεσίας Ι.Κ.Α

Άρθρο 25

Αύξηση εισφορών

1. Η υπό του άρθρου 25 παράγραφος 1 του α.ν. 1846/1951 «περί κοινωνικών ασφαλίσεων» (ΦΕΚ 179 Α), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, προβλεπόμενη εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου υπέρ του κλάδου αναπηρίας, γήρατος, θανάτου (συντάξεων) του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων αυξάνεται ως εξής:

α. Από 1ης Οκτωβρίου 1990 αυξάνεται κατά 1,5 μονάδα, ήτοι μία μονάδα σε βάρος των εργοδοτών και μισή σε βάρος των ασφαλισμένων, οριζόμενη σε 15,75%, εκ των οποίων 10,5 ποσοστιαίες μονάδες βαρύνουν τους εργοδότες και 5,25 τους ασφαλισμένους.

β. Από 1ης Ιουλίου 1991 αυξάνεται κατά 1,5 μονάδα ακόμη με την αυτήν ως το πιο πάνω εδάφιο α' αναλογία, οριζόμενη σε 17,25%, εκ των οποίων 11,5 ποσοστιαίες μονάδες βαρύνουν τους εργοδότες και 5,75 τους ασφαλισμένους.

2. Οι συνταξιούχοι του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ. εξ ιδίας υπηρεσίας και οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος, αποχωρήσεως και αναπηρίας των φορέων κύριας ασφάλισης, οι οποίοι παρέχουν οποιαδήποτε εργασία ασφαλιστέα στο Ι.Κ.Α, υπόκεινται, επιπλέον των νομίμων κρατήσεων για την ασφάλισή τους, και σε κράτηση 3% επί των αποδοχών τους, υπέρ του κλάδου ανεργίας του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού, ως κοινωνικός πόρος αυτού.

Άρθρο 26

Ασφαλιστικές κλάσεις

1. Στις είκοσι δύο (22) ασφαλιστικές κλάσεις της παρ.1 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951, όπως τροποποιήθηκε, προστίθενται έξι νέες ασφαλιστικές όμοιες, αριθμούμενες αντιστοίχως ως XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII και XXVIII.

Οι τρεις πρώτες νέες ασφαλιστικές κλάσεις ισχύουν από 1.1.1991 και οι υπόλοιπες από 1.1.1992.

Τα όρια μισθών και το τεκμαρτό ημερομίσθιο κάθε ασφαλιστικής κλάσης θα καθορισθεί το πρώτον με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναπροσαρμοζόμενες εφεξής κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951.

Το τεκμαρτό ημερομίσθιο της εκάστοτε ανώτατης XXVIII ασφαλιστικής κλάσης δεν δύναται να είναι μεγαλύτερο του 4πλασίου του τεκμαρτού ημερομισθίου της εκάστοτε VI ασφαλιστικής κλάσης.

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα όρια μισθών και τα τεκμαρτά ημερομίσθια των ασφαλιστικών κλάσεων της παραγράφου 1 αναπροσαρμόζονται την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους κατά το μέσο ποσοστό μεταβολής του δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ι.Κ.Α, δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Τα ποσά των ορίων μισθών και των τεκμαρτών ημερομισθίων στρογγυλεύονται στην επόμενη ακέραια δεκάδα δραχμών.

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

«Εισφορές για κάθε ημέρα εργασίας καταβάλλονται για αποδοχές μέχρι του ανώτατου ορίου του ημερήσιου μισθού της ανώτατης ασφαλιστικής κλάσης της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του παρόντος, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.

Οι καταβλητέες εισφορές για κάθε μισθολογική περίοδο μπορεί, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου τού Ι.Κ.Α., να στρογγυλοποιούνται σε εκατοντάδες δραχμών, των ποσών μεν μέχρι και πενήντα παραλειπομένων, των δε πάνω απο πενήντα στρογγυλοποιουμένων στην επόμενη εκατοντάδα δραχμών».

Άρθρο 27

Σύνταξη γήρατος, αναπηρίας και θανάτου

1. Οι παράγραφοι 1–5 και η παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο και στοιχ. α' του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύουν σήμερα, αντικαθίστανται ως εξής:

«1α. Ο ασφαλισμένος στο Ίδρυμα δικαιούται σύνταξη λόγω γήρατος, εάν κατά την υποβολή της αιτήσεως έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του ή η ασφαλισμένη το 60ό και πραγματοποίησε τέσσερις χιλιάδες πενήντα (4.050) τουλάχιστον ημέρες εργασίας. Το ως άνω όριο ημερών εργασίας αυξάνεται προοδευτικά σε τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (4.500) ημέρες εργασίας, με την προσθήκη στις τέσσερις χιλιάδες πενήντα (4.050) ανά εκατόν πενήντα (150) ημερών κατά μέσο όρο για καθένα επόμενο ημερολογιακό έτος, αρχής γενομένης από της 1ης Ιανουαρίου 1992.

Για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μέχρι την 31/12/1991 συμπληρώνουν το 63ο έτος της ηλικίας οι άνδρες και το 58ο οι γυναίκες, εφαρμόζονται οι πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις.

Με εξαίρεση την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 612/1977 (ΦΕΚ 164 Α') και τους απασχολουμένους σε υπόγειες στοές μεταλλείων – λιγνιτωρυχείων (ν. 997/1979, άρθρο 20), κάθε άλλη διάταξη, που προβλέπει απονομή συντάξεων γήρατος σε ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α., με λιγότερες ημέρες εργασίας από τις κατά περίπτωση οριζόμενες ανωτέρω, δεν ισχύει, εφαρμοζομένων αναλόγως των ανωτέρω διατάξεων.

β. Ο ασφαλισμένος, που συμπλήρωσε το 62ο έτος της ηλικίας του ή η ασφαλισμένη το 57ο έτος, δικαιούται σύνταξη λόγω γήρατος, αν πραγματοποίησε δέκα χιλιάδες (10.000) ημέρες εργασίας κατά την υποβολή της αίτησης.

2. Αν ο ασφαλισμένος λαμβάνει σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης (πλην Ο.Γ.Α.) ή το Δημόσιο, πλην των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μητέρων, που συνταξιοδοτούνται κατά το άρθρο 63 παρ. 4 του ν. 1892/1990, δικαιούται από το Ι.Κ.Α. πλήρη σύνταξη γήρατος, εφ' όσον κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης έχει συμπληρώσει το οριζόμενο από το νόμο κατά περίπτωση όριο ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον πέντε χιλιάδες εκατό (5.100) ημέρες εργασίας. Για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μέχρι 31.12.1991 συμπληρώνουν το 63ο έτος της ηλικίας οι άνδρες και το 58ο οι γυναίκες, απαιτούνται οι κατά περίπτωση αναφερόμενες στην παράγραφο 1α ημέρες εργασίας. Αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (4.500) ημέρες εργασίας, δικαιούται σύνταξη μειωμένη κατά 50%. Πάντως, αν μετά τη μείωση αυτήν το συνολικό ποσό συντάξεως του Ι.Κ.Α. και των άλλων φορέων είναι κατώτερο από το κατά τις διατάξεις των άρθρων 29 και 37 υπολογιζόμενο ποσό συντάξεως, καταβάλλεται από το Ι.Κ.Α. η επιπλέον διαφορά.

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μείωση σύνταξης επέρχεται και στην περίπτωση και για το ποσό που από το Ι.Κ.Α. απονέμεται σύνταξη αναπηρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 5 (εδ. α–γ), εκτός αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. τρεις χιλιάδες (3.000) ημέρες εργασίας, εκ των οποίων εξακόσιες (600) στην τελευταία πενταετία.

3.α) Αν ο ασφαλισμένος συμπλήρωσε τον αριθμό ημερών εργασίας της παρ. 1, από τις οποίες ανά εκατό τουλάχιστον σε καθένα από τα πέντε ημερολογιακά έτη τα αμέσως προηγούμενα του έτους, κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά το 1/200 της πλήρους μηνιαίας σύνταξης, για κάθε μήνα που λεί-

πει από τα όρια ηλικίας, που ορίζονται στην παράγραφο 1 αντιστοίχως, εφ' όσον συμπλήρωσε το 60ό έτος της ηλικίας προκειμένου για ασφαλισμένο και το 55ο ομοίως προκειμένου για ασφαλισμένη.

β) Με τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας οι άνδρες ή του 55ου οι γυναίκες, δικαιούνται σύνταξη, εφ' όσον πάντως συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 και μάλιστα χωρίς τη μείωση του εδαφίου α' της παρούσας παραγράφου, οι ασφαλισμένοι οι οποίοι απασχολούνται επί μακρό χρόνο σε ειδιαζόντως βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, που ορίζονται στον οικείο Κανονισμό. Με τον Κανονισμό αυτόν καθορίζεται, πλην του χρόνου απασχολήσεως στα επαγγέλματα αυτά και κάθε σχετικό με τη συνταξιοδότηση αυτή ζήτημα. Τα μικρότερα όρια ηλικίας, που ισχύουν για ειδικές κατηγορίες προσώπων, τα οποία υπάγονται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, δεν θίγονται.

Για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μέχρι την 31.12.1991 συμπληρώνουν το 58ο έτος της ηλικίας οι άνδρες και το 53ο οι γυναίκες, εφαρμόζονται οι πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις.

Ως χρόνος απασχόλησης στα πιο πάνω επαγγέλματα, τόσο για τον υπολογισμό των εισφορών, όσο και για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου β', λαμβάνεται υπόψη και η αποχή από την εργασία, που οφείλεται σε κανονική άδεια ή ασθένεια, και μέχρι ένα μήνα για κάθε περίπτωση (άδεια ή ασθένεια) κατά ανώτατο όριο το χρόνο, των απασχολουμένων στα επαγγέλματα αυτά και κατά την οποία συνεχίζεται η εργασιακή σχέση και η υπαγωγή στην ασφάλιση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

γ) Οι διατάξεις του άρθρου 51 παρ. 9 του ν. 1759/1988 περί συνυπολογισμού των ημερών εργασίας των απασχολουμένων σε οικοδομικές και τεχνικές εργασίες, που έχουν αναγνωρισθεί με το ν. 629/1977 (ΦΕΚ Α' 280), ισχύουν για τη συμπλήρωση του οριζόμενου στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου απαιτούμενου κατά περίπτωση αριθμού ημερών.

δ) Ασφαλισμένη μητέρα με ανήλικα παιδιά καθώς και ασφαλισμένη μητέρα με παιδιά οποιασδήποτε ηλικίας που είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, η οποία συμπληρώνει το 50ό έτος ηλικίας και 5.500 τουλάχιστον ημέρες εργασίας, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά 1/200 της πλήρους μηνιαίας σύνταξης για κάθε μήνα που λείπει από το 55ο έτος της ηλικίας της, το ποσό της οποίας δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το κάθε φορά κατώτατο όριο συντάξεων.

Το δικαίωμα θεμελιώνεται εφ' όσον η γυναίκα δεν είναι συνταξιούχος του Ι.Κ.Α., του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. ή άλλου οργανισμού κύριας ασφάλισης.

Το παρόν εδάφιο δ' εφαρμόζεται και στους λοιπούς φορείς κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπου από τις κείμενες διατάξεις της νομοθεσίας τους προβλέπεται η συνταξιοδότηση γυναικών με ανήλικα παιδιά.

Αν από άλλες διατάξεις αυτού του νόμου ορίζονται ευνοϊκότερες προϋποθέσεις, η ασφαλισμένη έχει δικαίωμα επιλογής της διάταξης, βάσει της οποίας θα συνταξιοδοτηθεί. Το δικαίωμα αυτό ασκείται άπαξ με την αίτηση για συνταξιοδότηση.

4.α) Ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα για σύνταξη λόγω αναπηρίας, αν έγινε ανάπηρος κατά την έννοια της παραγράφου 5 του παρόντος και έχει πραγματοποιήσει τον αριθμό ημερών εργασίας που ορίζεται από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή τριακόσιες (300) ημέρες εργασίας και δεν έχει συμπληρώσει το 21ο έτος ηλικίας. Οι πιο πάνω 300 ημέρες εργασίας αυξάνονται προοδευτικά σε 4.200 ημέρες εργασίας με προσθήκη ανά 120 ημερών εργασίας κατά μέσο όρο για κάθε έτος ηλικίας πέραν του 21ου.

Από τις πιο πάνω κατά περίπτωση ημέρες εργασίας πρέπει οι τριακόσιες (300) να έχουν πραγματοποιηθεί στα αμέσως προηγούμενα πέντε (5) έτη από εκείνο, στο οποίο κατέστη ανάπηρος ο ασφαλισμένος.

β) Εφ' όσον ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις χρονικές προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, δικαιούται σύνταξη, αν έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση τουλάχιστο χίλιες πεντακόσιες (1.500) ημέρες εργασίας, από τις οποίες τις εξακόσιες (600) μέσα στα πέντε (5) έτη τα αμέσως προηγούμενα από εκείνο που έγινε ανάπηρος. Εάν κατά τη διάρκεια των πέντε αυτών ετών ο ασφαλισμένος έχει επιδοτηθεί για ασθένεια ή ανεργία ή έχει συνταξιοδοτηθεί, η περίοδος των πέντε ετών επεκτείνεται για τον αντίστοιχο προς την επιδότηση ή συνταξιοδότηση χρόνο.

5.α) Ο ασφαλισμένος θεωρείται βαριά ανάπηρος αν λόγω παθήσεως ή βλάβης ή εξασθένησης σωματικής ή πνευματικής, μεταγενέστερης της υπαγωγής του στην ασφάλιση, ετήσιας τουλάχιστο διάρκειας κατά ιατρική πρόβλεψη, δεν μπορεί να κερδίζει από εργασία που ανταποκρίνεται στις δυνάμεις, τις δεξιότητες και τη μόρφωσή του περισσότερο από το ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που συνήθως κερδίζει σωματικά και πνευματικά υγιής άνθρωπος της ίδιας μόρφωσης.

β) Ο ασφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος αν λόγω παθήσεως ή βλάβης ή εξασθένησης σωματικής ή πνευματικής, μεταγενέστερης της υπαγωγής του στην ασφάλιση, διάρκειας ενός έτους το λιγότερο κατά ιατρική πρόβλεψη, δεν μπορεί να κερδίζει από εργασία που ανταποκρίνεται στις δυνάμεις, τις δεξιότητες, τη μόρφωση και τη συνηθισμένη επαγγελματική του απασχόληση, περισσότερο από το ένα τρίτο (1/3) του ποσού που συνήθως κερδίζει στην ίδια επαγγελματική κατηγορία σωματικά και πνευματικά υγιής άνθρωπος της ίδιας μόρφωσης.

γ) Ο ασφαλισμένος θεωρείται μερικά ανάπηρος αν λόγω πάθησης ή βλάβης ή εξασθένησης σωματικής ή πνευματικής, μεταγενέστερης της υπαγωγής του στην ασφάλιση, εξάμηνης το λιγότερο κατά ιατρική πρόβλεψη διάρκειας, δεν μπορεί να κερδίζει από εργασία που ανταποκρίνεται στις δυνάμεις, τις δεξιότητες, τη μόρφωση και τη συνηθισμένη επαγγελματική του απασχόληση, περισσότερο από το μισό (1/2) του ποσού που συνήθως κερδίζει στην ίδια περιφέρεια και επαγγελματική κατηγορία σωματικά και πνευματικά υγιής άνθρωπος της ίδιας μόρφωσης.

δ) Ο ασφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος ή μερικά ανάπηρος κατά την έννοια των προηγούμενων εδαφίων, έστω και εάν η πάθηση ή βλάβη ή εξασθένηση σωματική ή πνευματική είναι προγενέστερη της υπαγωγής του στην ασφάλιση, εφ' όσον όμως η μεταγενέστερη της ασφάλισης αναπηρία φθάνει τουλάχιστον το μισό της κατά περίπτωση αναπηρίας.

ε) Με κανονισμό, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου, προκαθορίζεται με εκατοστιαία αναλογία, σύμφωνα με τα δεδομένα της ιατρικής επιστήμης, το ποσοστό αναπηρίας που συνεπάγεται κάθε πάθηση ή βλάβη ή σωματική ή πνευματική εξασθένηση ή η συνδυασμένη εμφάνιση τέτοιων παθήσεων ή βλαβών ή εξασθενήσεων. Μέχρι την έκδοση του κανονισμού η αναπηρία προσδιορίζεται ιατρικώς σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις.

Ειδικά προκειμένου περί παθήσεων που οφείλονται κατά κύριο λόγο σε νευροψυχιατρικά αίτια που αποδεικνύονται κλινικά, η αναπηρία προσδιορίζεται ιατρικώς σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις.

Για την αναπηρία του ασφαλισμένου από άποψη ιατρική γνωμοδοτούν οι αρμόδιες κατά τον κανονισμό ασφαλιστικής αρμοδιότητας υγειονομικές επιτροπές, οι οποίες, εκτός από τη διαπίστωση της φύσεως, των αιτιών, της εκτάσεως και της διάρκειας της σωματικής ή της πνευματικής παθήσεως του ασφαλισμένου, ερευνούν και την επίδραση αυτών στην καθολική ικανότητά του για άσκηση του συνήθους ή παρεμφερούς επαγγέλματός του ή την ανάκτηση της ικανότητας αυτής.

στ) Κατά τον προσδιορισμό της βαθμίδας της αναπηρίας σύμφωνα με τα ανωτέρω εδάφια α', β' και γ', το ποσοστό αναπηρίας που δεν οφείλεται σε ιατρικά κριτήρια δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15% του ποσοστού που οφείλεται σε ιατρικά κριτήρια.

ζ) Εφ' όσον ο ασφαλισμένος κρίνεται βαριά ανάπηρος κατά την έννοια του ανωτέρω εδαφίου α' δικαιούται σύνταξη ίση με την οριζόμενη κατά το άρθρο 29 παρ. 1 του παρόντος νόμου. Εφ' όσον ο ασφαλισμένος κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια του ανωτέρω εδαφίου β', δικαιούται τα τρία τέταρτα (3/4) της σύνταξης αυτής και, εφ' όσον κρίνεται μερικά ανάπηρος κατά την έννοια του ανωτέρω εδαφίου γ', δικαιούται το μισό (1/2) της σύνταξης αυτής.

η) Ο ασφαλισμένος, που έχει συμπληρώσει έξι χιλιάδες (6.000) ημέρες εργασίας και κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια του ανωτέρω εδαφίου β', δικαιούται την ακεραία κατά τα ανωτέρω σύνταξη.

Επίσης ο ασφαλισμένος, του οποίου η αναπηρία οφείλεται κατά κύριο λόγο σε νευροψυχιατρικές παθήσεις και κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια των ανωτέρω εδαφίων β' ή γ', δικαιούται την ακεραία ή τα 3/4 της ακεραίας σύνταξης αντίστοιχα.

θ) Αν ο ασφαλισμένος κατέστη ανάπηρος από πρόθεση ή από πλημμέλημα ή κακούργημα, το οποίο ο ίδιος διέπραξε, η δε ενοχή αποδεικνύεται με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, δεν δικαιούται σύνταξη αναπηρίας. Αν όμως υπάρχουν πρόσωπα από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, αυτά δικαιούνται τη σύνταξη, την οποία θα εδικαιούντο σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου.

6. Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου λόγω γήρατος ή αναπηρίας οποιασδήποτε βαθμίδας, ή επιδοματούχου λόγω αναπροσαρμογής ή ασφαλισμένου που έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον χίλιες πεντακόσιες (1.500) ημέρες εργασίας, από τις οποίες τριακόσιες (300) τουλάχιστον κατά τα πέντε (5) έτη που προηγούνται άμεσα του έτους που επήλθε ο θάνατος, ή ασφαλισμένου που έχει πραγματοποιήσει τον απαιτούμενο κατά περίπτωση από την παράγραφο 4 εδάφιο α' αριθμό ημερών εργασίας, έχουν δικαίωμα για σύνταξη κατά τα επόμενα εδάφια:

α) Η χήρα ή ο χήρος, του οποίου η συντήρηση εβάρυνε κυρίως τη θανούσα και εφ' όσον είναι ανάπηρος κατά την έννοια της παραγράφου 5 εδάφιο β' του παρόντος».

2. Η παράγραφος 12 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Ως σύνταξη του θανόντος (θανούσας) για τον υπολογισμό των ποσοστών των συντάξεων των μελών οικογένειας, περί των οποίων το παρόν άρθρο, λογίζεται το ποσό της βασικής σύνταξης (άρθρο 29 παράγραφος 1 εδάφ. α' και β'), που ελάμβανε ο θανών (θανούσα) συνταξιούχος ή θα εδικαιούτο, αν είχε κριθεί ανάπηρος κατά την έννοια της παραγράφου 5 εδάφ. α' του παρόντος. Τυχόν προσαυξήσεις λόγω οικογενειακών βαρών ή απολύτου αναπηρίας δεν συνυπολογίζονται».

3. Με εξαίρεση αυτούς που πραγματοποιούν δέκα χιλιάδες πεντακόσιες (10.500) ημέρες εργασίας στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, το υπό του άρθρου 10 του ν. 825/1978 προβλεπόμενο όριο ηλικίας για την απονομή σύνταξης λόγω 35ετίας προκειμένου περί των ανδρών που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1.1.83 και εφεξής αυξάνεται στο 60ό έτος.

4. Τα όρια ηλικίας, 44ο για τους άνδρες και 42ο για τις γυναίκες, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 1759/1988 (ΦΕΚ 50 Α'), για θεμελίωση δικαιώματος σε σύνταξη λόγω γήρατος από το Ι.Κ.Α., των ιπτάμενων φροντιστών και ιπτάμενων συνοδών της «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και της «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΕΡΟΠΛΟΪΑΣ» ορίζονται σε 47ο και 45ο αντιστοίχως από 1ης Ιανουαρίου 1992.

5. Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης λόγω γήρατος του προσωπικού της «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και της «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΕΡΟΠΛΟΪΑΣ», που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 1759/1988 (ΦΕΚ 50) καθορίζεται το 58ο από 1ης Ιανουαρίου 1992.

6. Οι 9.000 και 7.500 ημέρες ασφάλισης για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος του προσωπικού της «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και της «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΕΡΟΠΛΟΪΑΣ», που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 1759/1988, προσαυξάνονται κατά 300 και ορίζονται σε 9.300 και 7.800 αντιστοίχως.

7. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των παραγράφων 4 – 6 ισχύουν και για τα επικουρικά ταμεία του προσωπικού της Ολυμπιακής Αεροπορίας και Αεροπλοΐας.

### Άρθρο 28

### Συνέχιση προαιρετικής ασφάλισης

Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 41 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύουν σήμερα, αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Οι ασφαλισμένοι, που συνεχίζουν προαιρετικά την ασφάλισή τους, υποχρεούνται να καταβάλλουν κατά μήνα ολόκληρο το ποσό εισφορών εργοδότη και ασφαλισμένου της ασφαλιστικής κλάσης στην οποία, κατά τη χρονολογία υποβολής της αίτησης, κατατάσσονται με βάση τις αποδοχές της ημέρας διακοπής της εργασίας τους.

Οι εισφορές αυτές δεν μπορεί να είναι κατώτερες από αυτές που αντιστοιχούν στην 6η ασφαλιστική κλάση. Με βάση τις 3.000 ημέρες εργασίας, οι συνεχίζοντες προαιρετικά την ασφάλισή τους δύνανται; με έγγραφη δήλωσή τους, να κατατάσσονται στην αμέσως ανώτερη ασφαλιστική κλάση. Το δικαίωμα αυτό ασκείται μετά τη συμπλήρωση τριετίας σε κάθε ασφαλιστική κλάση και πάντως πριν από τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους.

Η νέα κατάταξη ισχύει από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από την υποβολή της σχετικής δήλωσης.

Ο συνεχίζων προαιρετικά την ασφάλισή του δεν υποχρεούται σε καταβολή εισφορών κατά το χρόνο που λαμβάνει επίδομα ασθενείας.

Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής της εισφοράς περισσότερο από τρεις (3) μήνες από τότε που είναι απαιτητή, το ποσό της επιβαρύνεται με τα ίδια πρόσθετα τέλη που επιβαρύνονται οι καθυστερούμενες εισφορές του Ι.Κ.Α.. Καθυστέρηση καταβολής της εισφοράς μεγαλύτερη από 24 μήνες συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος για τη συνέχιση της προαιρετικής ασφάλισης.

3. Συνέχιση προαιρετικά της ασφάλισης δεν χωρεί αν ο ασφαλισμένος κατά την υποβολή της σχετικής αίτησης είναι ανάπηρος κατά την έννοια του στοιχείου β' της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951».

### Άρθρο 29

### Απασχόληση συνταξιούχων, αναπροσαρμογή συντάξεων Κατώτατα όρια

1. Εργοδότες, που προσλαμβάνουν συνταξιούχους γήρατος ή αναπηρίας του Ι.Κ.Α., υποχρεούνται να κοινοποιούν αντίγραφο του εγγράφου αναγγελίας του άρθρου 1 εδάφιο γ' του ν.δ. 763/1970 στο Υπ/μα ή Παρ/μα του Ιδρύματος, από το οποίο ελέγχεται ο εργοδότης, εντός της προβλεπόμενης από τη διάταξη αυτήν προθεσμίας. Παράλειψη εκπληρώσεως της εν λόγω υποχρεώσεως συνεπάγεται επιβολή προστίμου ίσου με το 30πλάσιο του τεκμαρτού ημερομισθίου της κατά το άρθρο 37 του ν. 1846/1951 6ης ασφαλιστικής κλάσης, όπως ισχύει κάθε φορά. Το πρόστιμο βεβαιώνεται και εισπράττεται από το Ι.Κ.Α. κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

2. Η παρ. 9 του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Από την ημερομηνία που αυξάνονται οι αποδοχές των δημοσίων υπαλλήλων αναπροσαρμόζονται τα ποσά συντάξεων που έχουν υπολογισθεί πριν από την πιο πάνω αύξηση κατά το αυτό ποσοστό.

Κλάσματα δεκάδων δραχμών στρογγυλοποιούνται στην επόμενη δεκάδα».

Η ισχύς των διατάξεων αυτής της παραγράφου αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 1991.

3. Η παρ. 14 του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

«14α. Τα κατώτατα όρια συντάξεων ορίζονται στα ποσά, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί στις 30.9.90 κατά κατηγορία δικαιούχων. Εφεξής τα κατώτατα αυτά όρια αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με την παρ. 9 αυτού του άρθρου με το ίδιο ποσοστό και από την ίδια ημερομηνία.

β. Τα κατά το προηγούμενο εδάφιο κατώτατα ποσά συντάξεων, υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, προσαυξάνονται με τα επιδόματα για τη σύζυγο και για κάθε παιδί.

Τα κατά την ισχύ του παρόντος διαμορφωθέντα ανωτέρω επιδόματα αναπροσαρμόζονται εφεξής κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο α' αυτής της παραγράφου.

γ. Τα κατώτατα όρια συντάξεων μειώνονται σε κάθε περίπτωση που ο συνταξιούχος λαμβάνει σύνταξη μειωμένη, ισχύουν δε και στην περίπτωση αυτήν οι διατάξεις του εδαφίου α' της παραγράφου αυτής.

δ. Δεν δικαιούνται τα κατά την παρούσα παράγραφο κατώτατα όρια συντάξεων οι συνταξιούχοι ή βοηθηματούχοι τύπου συντάξεως, οι οποίοι λαμβάνουν και άλλη σύνταξη από το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ., το Ι.Κ.Α. ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, εκτός αν το άθροισμα των συντάξεων αυτών υπολείπεται του κατώτατου ορίου σύνταξης, πλήρους ή μειωμένου, το οποίο θα εδικαιούτο ο συνταξιούχος από το Ι.Κ.Α., προσαυξημένου κατά 25%, οπότε καταβάλλεται από αυτό η διαφορά. Ο σχετικός έλεγχος γίνεται κατά την απονομή σύνταξης με τη χορήγηση οιασδήποτε νέας παροχής του κλάδου συντάξεων και κατά την 1η Απριλίου κάθε επόμενου έτους, το ποσό όμως της διαφοράς στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα μέχρι την επόμενη σύγκριση καταβάλλεται αμετάβλητο.

ε. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου, οι συνταξιούχοι, δικαιούχοι κατώτατων ορίων σύνταξης γήρατος, οι οποίοι παρέχουν οποιαδήποτε εξαρτημένη εργασία, δικαιούνται το τμήμα της σύνταξης που υπολογίζεται κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 37.

στ. Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου δεν εφαρμόζονται για τις συντάξεις που απονέμονται κατ' εφαρμογή διμερών ή πολυμερών διεθνών συμβάσεων».

### Άρθρο 30

### Συντάξιμος μισθός

Η παρ. 2 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Γιά τον υπολογισμό των συντάξεων λαμβάνεται υπόψη σε κάθε περίπτωση το τεκμαρτό ημερομίσθιο της ασφαλιστικής κλάσης, στην οποία κατατάσσεται ο ασφαλισμένος με βάση το πηλίκο διαιρέσεως του συνόλου αποδοχών, μετά των δώρων των εορτών, που έλαβε κατά τα πέντε ημερολογιακά έτη που προηγούνται του έτους εκείνου, κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση για σύνταξη, δια του αριθμού των ημερών εργασίας που έχει πραγματοποιήσει εντός της χρονικής περιόδου αυτής.

Εάν ο ασφαλισμένος στην ίδια χρονική περίοδο δεν έχει πραγματοποιήσει χίλιες (1.000) τουλάχιστο ημέρες εργασίας, για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού ημερομισθίου υπολογισμού της σύνταξης συνυπολογίζονται και οι αποδοχές ημερών εργασίας της αμέσως προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός των χιλίων (1000) ημερών.

Σε κάθε περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη αποδοχές πέραν του τεκμαρτού ημερομισθίου της ανώτατης ασφαλιστικής κλάσης, όπως αυτό ισχύει κατά την καταβολή των εισφορών.

Για τον προσδιορισμό των πιο πάνω συνολικών αποδοχών, οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε έτος λαμβάνονται υπόψη αυξημένες κατά το μέσο ποσοστό μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή».

Άρθρο 31

Αναπροσαρμογή συντάξεων
Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ. και Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Οι διατάξεις του άρθρου 29 αυτού του νόμου, για την αναπροσαρμογή των συντάξεων και των κατώτατων ορίων συντάξεων, ισχύουν και για τις συντάξεις που χορηγούνται από το Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ. και Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Ε.Α.Μ., καταργουμένων αντιστοίχως των διατάξεων των άρθρων 10 και 7 του π.δ. 995/1980 καθώς και των άρθρων 4 και 3 παρ. 1 του π.δ. 288/1985.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Ρυθμίσεις για τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα

Άρθρο 32

Σύσταση Επιτροπής Κρίσεως Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων

1. Συνιστάται Επιτροπή Κρίσεως Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων (Ε.Κ.Β.Α.Ε.), με αρμοδιότητα τη γνωμοδότηση υπαγωγής εργασιών, ειδικοτήτων ή χώρων εργασίας στα βαρέα ή ανθυγιεινά επαγγέλματα του Ι.Κ.Α., της Δ.Ε.Η. ή άλλων φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Η γνωμοδότηση της Επιτροπής αποτελεί τη βάση της εισήγησης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο και αποφασίζει εφάπαξ για τον κατάλογο των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων. Η γνωμοδότηση της Επιτροπής πρέπει να υποβληθεί εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η οποία μπορεί να παραταθεί για πέντε (5) μήνες με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Η Επιτροπή αποτελείται από τα κατωτέρω μέλη:

α. Ένα μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Αθηνών των τριών ανώτερων βαθμίδων ειδικότητας υγιεινής και επιδημιολογίας, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Πρόεδρο του Τμήματος.

β. Ένα μέλος Δ.Ε.Π. του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου των τριών ανώτερων βαθμίδων, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Πρύτανη του Ε.Μ.Π..

γ. Ένα μέλος Δ.Ε.Π. της Πολυτεχνικής Σχολής Θεσσαλονίκης των τριών ανώτερων βαθμίδων, με ειδικότητα στη χημεία, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Πρύτανη της Σχολής.

δ. Το διευθυντή του τομέα κοινωνικής ιατρικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ε. Έναν καθηγητή της Υγειονομικής Σχολής Αθηνών, που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

στ. Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας ειδικό σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Υπουργό Εργασίας.

ζ. Έναν εκπρόσωπο, υποδεικνυόμενο, με τον αναπληρωτή του, από τη Γ.Σ.Ε.Ε., ειδικό σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας.

η. Έναν εκπρόσωπο, υποδεικνυόμενο, με τον αναπληρωτή του, από τον Σ.Ε.Β., ειδικό σε θέματα υγιεινής και αφάλειας.

θ. Ένα μέλος του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου (Π.Ι.Σ.), που ορίζεται από το Δ.Σ. του Συλλόγου.

ι. Έναν ιατρό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ια. Έναν ιατρό του Ι.Κ.Α. ειδικό σε θέματα επαγγελματικών παθήσεων, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από το Διοικητή του Ι.Κ.Α..

ιβ. Έναν ιατρό εργασίας, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

ιγ. Έναν εκπρόσωπο της ΓΕΝ.Ο.Π. – Δ.Ε.Η., ειδικό σε θέματα επαγγελματικών παθήσεων, υποδεικνυόμενο, με τον αναπληρωτή του, από το Δ.Σ. της ΓΕΝ.Ο.Π. – Δ.Ε.Η.

3. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ένα από τα μέλη της ως πρόεδρος.

4. Όλα τα μέλη της Επιτροπής και ο γραμματέας δικαιούνται αποζημίωση κατά συνεδρίαση από το Ι.Κ.Α., το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

5. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τα μέλη της ή ειδικούς εμπειρογνώμονες τη διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης, προκειμένου να διαπιστωθούν τα πραγματικά στοιχεία των συνθηκών του χώρου εργασίας των εργαζομένων και να ορίσει ειδικό εισηγητή από αυτούς για κάθε υπόθεση.

6. Στα πρόσωπα που συμμετέχουν στη διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης καταβάλλεται από το Ι.Κ.Α., τη Δ.Ε.Η. ή άλλο φορέα κοινωνικής ασφάλισης για κάθε περίπτωση αποζημίωση και έξοδα κίνησης, τα οποία καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας ,Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

7. Η διαδικασία λειτουργίας της Επιτροπής, ο αριθμός των συνεδριάσεων κατά μήνα καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, σχετική με την εφαρμογή του άρθρου αυτού, θα καθορισθούν με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

8. Σε περίπτωση που οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι υπήχθησαν στον κανονισμό βαρέων και ανθυγιειών επαγγελμάτων και είτε λόγω αλλαγής επαγγελματικής ειδικότητας είτε λόγω εξαίρεσης εργασιών και ειδικοτήτων από τους οικείους πίνακες εδαφίων Α' και Β' της παρ. 1 του άρθρου 104 του Κανονισμού Ασφάλισης του Ι.Κ.Α. δεν θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης κατά τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 5 εδάφ. β' περ.α' του α.ν. 1846/1951 και του άρθρου 2 του Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων, που εκδόθηκε σε εκτέλεση αυτών, τα ποσοστά προσαύξησης της σύνταξης του πίνακα β' της παρ. 1 του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951 προσαυξάνονται κατά ποσοστό 20% για τα ημερομίσθια ασφάλισης, για τα οποία καταβλήθηκαν οι πρόσθετες εισφορές βαρέων επαγγελμάτων οι προβλεπόμενες για τους υπαγόμενους στον ειδικό αυτόν Κανονισμό.

Ειδικά για τους ασφαλισμένους, των οποίων η εργασία ή η ειδικότητα έχει υπαχθεί στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων και στη συνέχεια εξαιρείται του Κανονισμού αυτού, εφ' όσον κατά το χρόνο της εξαίρεσης η ηλικία τους υπολείπεται λιγότερο από 10 χρόνια από το όριο συνταξιοδότησης του καθεστώτος των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων στο οποίο είχαν υπαχθεί και έχουν παραγματοποιήσει 2.000 ημέρες εργασίας σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες, εξακολουθεί η ασφάλισή τους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, με την προϋπόθεση ότι συνεχίζουν την απασχόλησή τους στην εργασία ή στην ειδικότητα που εξαιρείται.

9. Οι διατάξεις των άρθρων 2, 3 και 4 του ν. 237/1975, του άρθρου 22 του ν. 1469/1984 της παρ. 1 του άρθρου 1 της κοινής υπουργικής απόφασης 918/24.6.82 καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 944/1979 καταργούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Ταμεία αυτοτελώς απασχολουμένων

Άρθρο 33

Αύξηση εισφορών Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε., Τ.Σ.Α.

1. Οι ασφαλιστικές εισφορές των Οργανισμών Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε. και Τ.Σ.Α. αυξάνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη των διοικητικών τους συμβουλίων.

2. Οι συντάξεις των ασφαλιστικών οργανισμών Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε. και Τ.Σ.Α. αυξάνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά γνώμη των διοικητικών τους συμβουλίων, εφ' όσον υπάρχει οικονομική δυνατότητα για την αύξηση αυτή. Με την ίδια διαδικασία καθορίζονται τα κατώτατα όρια σύνταξης που

καταβάλλονται απο τους ανωτέρω Οργανισμούς.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 7 του ν. 1027/1980 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 1275/1982 (ΦΕΚ 100), η παρ. 4 του άρθρου 7 και οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 8 του ίδιου νόμου, η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1275/1982, η παρ. 1 του άρθρου 108 του π. δ/τος 668/1981 (ΦΕΚ 167) και το εδάφιο α' παρ. 1 του άρθρου 12 του π. δ/τος 669/1981 (ΦΕΚ 169) (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του π. δ/τος 425/1983 (ΦΕΚ 158 και το άρθρο 2 του π. δ/τος 17/1985) (ΦΕΚ 8) και το εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 39 του π. δ/τος 669/1981 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του π. δ/τος 425/1983, το άρθρο 5 του π. δ/τος 17/1985 και το άρθρο 1 του π. δ/τος 418/1985) (ΦΕΚ 146).

4. Ο ασφαλισμένος του Τ.Ε.Β.Ε. ή του Τ.Α.Ε. ή του Τ.Σ.Α. υποχρεούται να καταβάλλει τη βαρύνουσα αυτόν μηνιαία ασφαλιστική εισφορά το βραδύτερο μέχρι του τέλους του επόμενου μήνα εκείνου στον οποίο ανάγεται, διαφορετικά από της 1ης του μεθεπομένου θεωρείται καθυστερούμενη.

5. Όλων των ειδών οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του Τ.Ε.Β.Ε. ή του Τ.Α.Ε. ή του Τ.Σ.Α. αναπροσαρμόζονται στο ύψος του ασφαλίστρου του χρόνου καταβολής και επιβαρύνονται με πρόσθετο τέλος 1% για κάθε 10ήμερο καθυστέρησης και ως 50% του ποσού της κύριας οφειλής.

Τα πρόσθετα τέλη υπολογίζονται από την ημέρα που οι νέες αναπροσαρμοζόμενες εισφορές καθίστανται απαιτητές, δηλαδή από της 10ης του μεθεπόμενου μήνα της αναπροσαρμογής.

Άρθρο 34

Είσπραξη εισφορών Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε., Τ.Σ.Α.

1. Η καταβολή των μηνιαίων εισφορών από τους ασφαλισμένους του Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε. και Τ.Σ.Α. γίνεται σε μετρητά στις υπηρεσίες κάθε ταμείου ή υποκαταστήματα των τραπεζών που συνεργάζονται με αυτά.

Το ταμείο αποστέλλει στον υπόχρεο ασφαλισμένο του, μέσα στο τρίτο δεκαήμερο κάθε μήνα, δελτίο ασφάλισης και εισφορών, το οποίο περιέχει όλα τα ατομικά και ασφαλιστικά στοιχεία του υπόχρεου και το ύψος της εισφοράς του μήνα αποστολής.

Ο ασφαλισμένος καταβάλλει την αναγραφόμενη στο δελτίο εισφορά, εντός του επόμενου μήνα από εκείνο στον οποίο ανάγεται αυτή, στην υπηρεσία του ταμείου ή στις συνεργαζόμενες μ' αυτό τράπεζες.

Η μετά την πάροδο του μήνα καταβολή της εισφοράς γίνεται μόνο σε υπηρεσίες του ταμείου.

Σε κάθε περίπτωση ένα απόκομμα του δελτίου αυτού παραμένει στα χέρια του καταβάλλοντος.

2. Αντί της καταβολής των εισφορών κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου κάθε ταμείου, δύναται να επιτραπεί στους ασφαλισμένους του να παρέχουν στην τράπεζα με την οποία συνεργάζονται ανέκκλητη εξουσιοδότηση για την απευθείας χρέωση των εισφορών κάθε μήνα από τους λογαριασμούς καταθέσεών τους.

Στην περίπτωση αυτήν το δελτίο (ατομικό ή ομαδικό) αποστέλλεται στο υποκατάστημα της οικείας τράπεζας.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύναται να συνιστώνται, σε καθένα από τα ταμεία της παρ. 1, υπηρεσίες οι οποίες θα έχουν ως αντικείμενο την ανάλυση και τον προγραμματισμό των σχετικών μηχανογραφικών εφαρμογών για τη διεκπεραίωση των εργασιών της παραγράφου 1 και την τήρηση των ασφαλιστικών λογαριασμών των ασφαλισμένων.

Επίσης το διοικητικό συμβούλιο καθενός από αυτά τα ταμεία δύναται να αναθέτει σε τρίτους, τη διενέργεια μελετών συναφών προς την εφαρμογή των οριζομένων στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Με Κανονισμό, που εκδίδεται από το διοικητικό συμβούλιο κάθε ταμείου και εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής των οριζομένων στην παράγραφο 1, ο τρόπος τηρήσεως των ασφαλιστικών λογαριασμών, η μηχανογραφική παραγωγή των απαραίτητων ασφαλιστικών στοιχείων προς χρήση των ασφαλισμένων και των υπηρεσιών κάθε ταμείου, ως και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Μέχρι να εφαρμοσθεί το σύστημα καταβολής των εισφορών σε μετρητά, η είσπραξη των εισφορών σε κάθε ταμείο εξακολουθεί να πραγματοποιείται κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 35

Αναγκαστική είσπραξη εισφορών Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε., Τ.Σ.Α.

1. Οι απαιτήσεις του Τ.Ε.Β.Ε. από καθυστερούμενες εισφορές των ασφαλισμένων του, πρόσθετα τέλη ή προσαυξήσεις αυτών, επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών, δικαστικών εξόδων κ.λπ. εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) από όργανα του ταμείου, ως ο Κανονισμός της παραγράφου 3 του παρόντος θέλει ορίσει.

Οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την είσπραξη των εσόδων του Δημοσίου εφαρμόζονται αναλόγως και για την είσπραξη των εσόδων του Τ.Ε.Β.Ε.. Όπου δε σ' αυτές αναφέρεται ο υπουργός, διευθυντής δημόσιου ταμείου και υπάλληλος του Δημοσίου νοούνται αντιστοίχως ο Διοικητής του Τ.Ε.Β.Ε., ο δ/ντής της ταμειακής υπηρεσίας η οποία θα ορισθεί με τον Κανονισμό της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου και υπάλληλοι που ασκούν αντίστοιχες αρμοδιότητες.

2. Ως τίτλοι για τη βεβαίωση και είσπραξη των απαιτήσεων της παραγράφου 1 του παρόντος χρησιμεύουν καταστάσεις οφειλετών.

3. Με Κανονισμό, που θεσπίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Τ.Ε.Β.Ε., συνιστώνται, χωρίς αύξηση των οργανικών θέσεων, ταμειακές υπηρεσίες σε ορισμένες ή όλες τις περιφερειακές μονάδες αυτού, οι οποίες θα έχουν τις κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε. αρμοδιότητες.

Με τον ίδιο Κανονισμό μπορεί να προβλεφθεί η αναστολή, η τμηματική καταβολή των οφειλών από καθυστερούμενες εισφορές, τα αρμόδια προς τούτο όργανα, η καταβολή και το ύψος του παραβόλου, η σχετική διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 – 3 του παρόντος άρθρου έχουν ανάλογη εφαρμογή στο Τ.Α.Ε. και στο Τ.Σ.Α., τόσο για τις απαιτήσεις αυτών, όσο και για τις τυχόν συνεισπραττόμενες εισφορές υπέρ άλλων φορέων.

Όπου στον Κ.Ε.Δ.Ε. αναφέρεται ο υπουργός, για τα ταμεία αυτής της παραγράφου νοείται ο πρόεδρος του διοικητικού τους συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Λογαριασμός Αυτασφάλισης

Άρθρο 36

Ειδικός λογαριασμός αυτασφάλισης

1. Συνιστάται στο Ι.Κ.Α. λογαριασμός προαιρετικής υπαγωγής στην ασφάλιση με τον τίτλο «Λογαριασμός Αυτασφάλισης», αποκαλούμενος εφεξής «Λογαριασμός».

2. Ο λογαριασμός διοικείται από τα όργανα της διοίκησης του Ι.Κ.Α.. Η διαχείριση του Λογαριασμού ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη διαχείριση της περιουσίας του Ι.Κ.Α. και είναι χωριστή από τη διαχείριση των πόρων, δαπανών και παροχών του Ι.Κ.Α..

Ο προϋπολογισμός και απολογισμός και ο ισολογισμός του Λογαριασμού συντάσσεται χωριστά και εγκρίνεται όπως ο προϋπολογισμός, απολογισμός και ισολογισμός του Ι.Κ.Α.. Με την ίδια διαδικασία ενεργούνται κάθε φορά και οι αναγκαίες μεταβολές στον προϋπολογισμό του Λογαριασμού.

Για τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού και την επένδυση των διαθέσιμων κεφαλαίων του εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α..

Το ποσοστό συμμετοχής του Λογαριασμού στις δαπάνες διοίκησης του Ι.Κ.Α. καθορίζεται με τον αναφερόμενο στην παρ. 11 κανονισμό.

3. Δικαίωμα υπαγωγής στην ασφάλιση του Λογαριασμού έχουν οι Έλληνες ή ομογενείς οι διαμένοντες στην Ελλάδα, εφ' όσον δεν ασφαλίζονται υποχρεωτικώς ή προαιρετικώς στον κλάδο συντάξεων του Ι.Κ.Α. ή άλλου φορέα κύριας ασφάλισης ή δεν παρέχουν εργασία λογιζόμενη ως συντάξιμη στο Δημόσιο.

4. Η ασφάλιση καλύπτει τους κινδύνους γήρατος, αναπηρίας και θανάτου και μπορούν να προσχωρήσουν σε αυτήν πρόσωπα από τη συμπλήρωση του 16ου έτους μέχρι του 63ου έτους ηλικίας οι άνδρες και του 58ου οι γυναίκες και ειδικά για τον κίνδυνο της αναπηρίας μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους ηλικίας.

5. Με τον προβλεπόμενο στην παρ. 11 κανονισμό ορίζονται οι ασφαλιστικές κλάσεις επί των οποίων πραγματοποιείται η προσχώρηση στο

Λογαριασμό, με κατώτερη τη 14η.

6. Εφ' όσον η προσχώρηση στην ασφάλιση αυτήν πραγματοποιείται στο 40ό έτος ηλικίας, καταβάλλεται η προβλεπόμενη για την ασφαλιστική κλάση εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου με βάση το ισχύον κάθε φορά ποσοστό εισφορών του κλάδου συντάξεων του Ι.Κ.Α.. Εφ' όσον η προσχώρηση πραγματοποιείται σε μικρότερη ή μεγαλύτερη από την ανωτέρω ηλικία, η εισφορά ορίζεται αυξημένη ή μειωμένη αντιστοίχως σε ποσοστό κατά έτος ηλικίας, που καθορίζεται στον προβλεπόμενο από την παρ. 11 κανονισμό.

Εφ' όσον η καταβολή της εισφοράς διακοπεί και επαναρχίσει μεταγενέστερα, προσδιορίζεται με βάση το όριο ηλικίας της επαναπροσχώρησης. Με το μνημονευόμενο στην παράγραφο 11 κανονισμό καθορίζονται περιοριστικά οι λόγοι αναστολής ή διακοπής της ασφάλισης και οι προϋποθέσεις επαναπροσχώρησης στο Λογαριασμό.

Η εισφορά μπορεί να καταβάλλεται από το γονέα ή κηδεμόνα για λογαριασμό άγαμων τέκνων. Η καταβαλλόμενη υπέρ των τέκνων εισφορά εκπίπτει από την άμεση φορολογία.

7. Τα ασφαλιζόμενα κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου πρόσωπα έχουν δικαίωμα για σύνταξη γήρατος, εφ' όσον:

α. Συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 28 παρ. 1β' του α.ν. 1846/1951.

β. Συμπληρώνουν το 65ο έτος ηλικίας και προκειμένου περί γυναικών το 60ό και έχουν πραγματοποιήσει 6.000 ημέρες εργασίας.

Προκειμένου περί συντάξεων αναπηρίας και θανάτου απαιτούνται 3.000 ημέρες εργασίας.

Ως ημέρες εργασίας για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου νοούνται τόσο οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν στο Λογαριασμό αυτασφάλισης, όσο και οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν ή αναγνωρίσθησαν σύμφωνα με άλλες διατάξεις της νομοθεσίας περί Ι.Κ.Α., οι οποίες λαμβάνονται υπόψη κατά τις ισχύουσες διατάξεις για τη θεμελίωση του δικαιώματος.

8. Ημέρες εργασίας που πραγματοποιούνται στο «Λογαριασμό Αυτασφάλισης» δεν λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση του δικαιώματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 825/1978 ούτε κατά τις διατάξεις του Ι.Κ.Α. για ειδικά καθεστώτα ή για μειωμένη σύνταξη.

9.α) Το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α..

β) Εφ' όσον οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, συνυπολογιζομένων και των ημερών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με άλλες διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α., δεν φθάνουν τον οριζόμενο κατά κίνδυνο, στην παράγραφο 7, αριθμό ημερών εργασίας, αλλά αρκούν για τη θεμελίωση του δικαιώματος για σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου αντιστοίχως κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 1α, παρ. 4 και παρ. 6 του α.ν. 1846/1951, οι διατάξεις περί κατώτατων ορίων συντάξεων δεν εφαρμόζονται, εκτός αν οι ημέρες εργασίας υποχρεωτικής ασφάλισης ή προαιρετικής συνέχισης της ασφάλισης είναι περισσότερες από 3.000.

10. Η παροχή που χορηγείται από το Λογαριασμό Αυτασφάλισης θεωρείται ως σύνταξη κύριας ασφάλισης κατά την εφαρμογή του ν.δ. 4202/1961 περί διαδοχικής ασφάλισης, όπως τροποποιήθηκε.

11. Με κανονισμό θα καθορισθούν οι όροι εφαρμογής του παρόντος άρθρου και ιδίως: η έναρξη της ασφάλισης στο Λογαριασμό, η κατάταξη σε κλάσεις, το ποσοστό μείωσης ή αύξησης της εισφοράς, εφ' όσον η προσχώρηση γίνεται πριν ή μετά το 40ό έτος ηλικίας κατά την ανωτέρω παράγραφο 4, η συμμετοχή του Λογαριασμού στις δαπάνες διοίκησης Ι.Κ.Α., η διαδικασία αναγνώρισης ημερών εργασίας, η ενδεχόμενη συρροή ασφάλισης κατά το παρόν άρθρο και ασφάλιση που πραγματοποιείται με άλλες διατάξεις της περί Ι.Κ.Α. νομοθεσίας, οι όροι της ασφάλισης και επαναπροσχώρησης σ' αυτήν και κάθε τυχόν άλλη λεπτομέρεια.

12. Η διάταξη του άρθρου 1 του ν. 4476/1965 περί πρόσθετης προαιρετικής ασφάλισης καταργείται.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

### Λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις

### Άρθρο 37

### Σύνταξη λόγω θανάτου ασφαλισμένων Ο.Γ.Α.

1. Τα άρθρα 1 και 3 του ν. 1140/1981 (ΦΕΚ 68), όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 1287/1982 (ΦΕΚ 123), αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 1

Χορήγηση σύνταξης σε ορφανά τέκνα

1. Από τον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) χορηγείται μηνιαία σύνταξη στα μη συμπληρώσαντα το 18ο έτος της ηλικίας τους άγαμα τέκνα θανόντων ασφαλισμένων ή συνταξιούχων του Ο.Γ.Α., εφ' όσον:

α. Δεν συνταξιοδοτούνται από τον Ο.Γ.Α. για οποιονδήποτε άλλο λόγο, ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή, κατά την έννοια του εδαφίου δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 4169/1961 (ΦΕΚ 81), όπως αυτό ισχύει κάθε φορά και της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 1287/1982.

β. Ο αποβιώσας γονέας ήταν κατά το χρόνο του θανάτου του συνταξιούχος του Ο.Γ.Α. ή ασφαλισμένος του Οργανισμού αυτού ολόκληρη την τριετία πριν από το θάνατό του.

Αν ο θάνατος οφείλεται σε βίαιο συμβάν, αρκεί η ασφάλιση του Ο.Γ.Α. κατά την ημερομηνία του βίαιου συμβάντος.

Η άσκηση από τον αποβιώσαντα γονέα επαγγέλματος πριν από την ολοκλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας του, για το οποίο θα υπαγόταν στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α., θεωρείται, για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, ως χρόνος ασφάλισης.

2. Τα άγαμα τέκνα, τα οποία σπουδάζουν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και έλαβαν σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούνται τη σύνταξη αυτή μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους».

«Άρθρο 3

Καταβολή σύνταξης

1. Η σύνταξη καταβάλλεται από την 1η του επόμενου μήνα εκείνου, που πέθανε ο γονέας, παύει δε να καταβάλλεται στο τέλος του μήνα εκείνου, που πέθανε το τέκνο ή την 31η Δεκεμβρίου του έτους, κατά το οποίο συμπληρώνει το τέκνο το 18ο έτος της ηλικίας του ή το 24ο έτος, εφ' όσον σπουδάζει. Η σύνταξη δεν καταβάλλεται αναδρομικά για χρόνο μακρότερο του εξαμήνου από τη χρονολογία υποβολής της σχετικής αίτησης.

2. Η σύνταξη καταβάλλεται στον επιζώντα γονέα. Σε περίπτωση θανάτου, αφάνειας, δικαστικής αντίληψης, νόμιμης ή δικαστικής απαγόρευσης ή έκπτωσης του επιζώντα γονέα, η σύνταξη καταβάλλεται στον επίτροπο, που έχει ορισθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Για συντάξεις που έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, σε δικαιούχο πριν από την έναντι του Ο.Γ.Α. νομιμοποίηση άλλου τυχόν δικαιούχου, καμία ευθύνη δεν φέρει ο Οργανισμός, οι δε αιτούντες μπορούν να στραφούν μόνο κατά του λαβόντος.

Η σύνταξη καταβάλλεται απευθείας στα τέκνα, των οποίων η συνταξιοδότηση παρατείνεται πέραν του 18ου έτους της ηλικίας τους, λόγω σπουδών.

3. Οι πιστώσεις για τη χορήγηση από τον Ο.Γ.Α. συντάξεων σε ορφανά τέκνα ασφαλισμένων ή συνταξιούχων του Οργανισμού αυτού αναγράφονται κάθε χρόνο στον προϋπολογισμό του Ο.Γ.Α. σε ίδιο κεφάλαιο».

2. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4169/1961, όπως ισχύει σήμερα, προστίθεται εδάφιο, το οποίο έχει ως εξής:

«Η προσαύξηση της σύνταξης λόγω οικογενειακών βαρών, η οποία προβλέπεται από την ανωτέρω παράγραφο, όπως ισχύει κάθε φορά, χορηγείται κατά το ήμισυ για τη σύζυγο, εφ' όσον αυτή δεν λαμβάνει σύνταξη από άλλη πηγή και κατά το άλλο ήμισυ για τα παιδιά, ανεξαρτήτως του αριθμού τους».

### Άρθρο 38

### Ρυθμίσεις στο Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.

1. Οι διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 1469/1984 (ΦΕΚ 111),δεν έχουν εφαρμογή από της ισχύος τους για το Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως (Τ.Ε.Α.-Π.Ο.Κ.Α.).

2. Ως αποδοχές για τον υπολογισμό των τακτικών εισφορών, των εισφορών για την αναγνώριση κάθε χρόνου ως πραγματικής ή συντάξιμης υπηρεσίας καθώς και των εισφορών προαιρετικής ασφάλισης λαμβάνονται υπόψη ο εκάστοτε βασικός μισθός του μισθολογικού κλιμακίου του ασφαλισμένου,το επίδομα χρόνου υπηρεσίας του και το ποσό της

Α.Τ.Α., όπως αυτό διαμορφώνεται κάθε φορά μετά την 30.4.1984.

3.α) Ως τακτικές αποδοχές για τον υπολογισμό της σύνταξης θεωρούνται ο εκάστοτε βασικός μισθός μισθολογικού κλιμακίου του ασφαλισμένου κατά το χρόνο εξόδου του από την υπηρεσία και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας που αντιστοιχεί στο χρόνο αυτόν.

β) Η Α.Τ.Α. καθώς και κάθε άλλο επίδομα δεν λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της σύνταξης.

4. Αξιώσεις κατά του Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., που αφορούν την αύξηση συντάξεων από την έναρξη ισχύος του άρθρου 39 του ν. 1469/1984, παραγράφονται, εφ' όσον μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου δεν έχουν εκδοθεί αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις.

Εκκρεμείς δίκες σε οποιονδήποτε βαθμό και στάδιο καταργούνται.

Επιπλέον διαφορές, που καταβλήθηκαν με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις κατ' εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος, συμψηφίζονται με κάθε μεταγενέστερη αύξηση των συντάξεων.

5. Αυξήσεις συντάξεων, που έχουν χορηγηθεί κατά το χρονικό αυτό διάστημα θεωρούνται ότι καταβλήθηκαν νόμιμα.

Οι αυξήσεις που χορηγήθηκαν μετά την 30.4.84 καθώς και κάθε μεταγενέστερη αύξηση προσαυξάνουν αντίστοιχα και κατά ανάλογο τρόπο και τη σύνταξη του ασφαλισμένου του ταμείου που συνταξιοδοτείται εξερχόμενος από την υπηρεσία μετά τη δημοσίευση του παρόντος άρθρου.

6. Σε καμιά περίπτωση πάντως, το ποσό του καταβαλλόμενου μηνιαίου βοηθήματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 61.600 δρχ. από τη δημοσίευση του παρόντος.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδονται μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως (Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.) δύναται να αυξάνονται οι χορηγούμενες από το Ταμείο συντάξεις, εφ' όσον επιτρέπει τούτο η οικονομική κατάσταση του Ταμείου.

Με την ίδια απόφαση δύναται να αυξάνεται και το οριζόμενο από τη διάταξη της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου ποσό του μηνιαίου βοηθήματος .

8. Η ισχύς των παραγράφων 2, 3 και 5 του άρθρου αυτού αρχίζει από 1.5.1985.

Η ισχύς όλων των άλλων παραγράφων αρχίζει από την ημερομηνία που ορίζεται σε αυτές, άλλως από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 39

Παρατάσεις προθεσμιών

1. Η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 1469/1984 (ΦΕΚ 111) προθεσμία υποβολής αίτησης αναγνώρισης χρόνου απασχόλησης στην αλλοδαπή, που παρατάθηκε με το εδάφιο β' της παρ. 16 του άρθρου 38 του ν. 1759/1988 (ΦΕΚ 50) μέχρι 17.3.1989, παρατείνεται για δύο χρόνια από την ισχύ του παρόντος νόμου.

2. Η προθεσμία ισχύος των διατάξεων των ν.δ. 4377/1964 (ΦΕΚ 174) 4378/1964 (ΦΕΚ 174), 4577/1966 (ΦΕΚ 230) και 4581/1966 (ΦΕΚ 236), που έληξε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48 του ν. 1469/1984 την 3.8.1989, παρατείνεται για τρία χρόνια από τη λήξη της.

3. Η προθεσμία, που προβλέπεται από το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του ν. 1759/1988, παρατείνεται για έναν (1) ακόμη χρόνο από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Η προβλεπόμενη από την παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 1539/1985 (ΦΕΚ 64 ) προθεσμία παρατείνεται για έναν ακόμη χρόνο από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

5. Στους απασχοληθέντες στις διπλωματικές αντιπροσωπείες ξένων κρατών ή τις διεθνείς επιτροπές ή στις ξένες αποστολές που βρίσκονται στην Ελλάδα παρέχεται νέα προθεσμία ενός έτους από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, για την αναγνώριση με εξαγορά του χρόνου απασχόλησής τους από 1.8.1951 μέχρι 23.8.1980 σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 1027/1980 (ΦΕΚ 49) και εφ' όσον για την εργασία τους στους παραπάνω εργοδότες υπάγονται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α..

6. Οι προθεσμίες του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 3163/1955 (ΦΕΚ 71) και του άρθρου 2 παράγραφοι 2 και 3 του ν.δ. 4579/1966 ( ΦΕΚ 234 ) για την υποβολή αιτήσεων από τους μόνιμους γιατρούς, τακτικούς υπαλλήλους και υπηρέτες του Ι.Κ.Α., που υπηρετούν ή εξήλθαν ήδη από την υπηρεσία, καταργούνται.

7. Οι προθεσμίες που ορίζονται από την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 680/1977 (ΦΕΚ 245) για την αναγνώριση στο Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. του χρόνου προϋπηρεσίας στο Ι.Κ.Α. των γιατρών και ελεγκτών του Ι.Κ.Α. οι οποίες παρατάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 1393/1983 (ΦΕΚ 126 Α), παρατείνονται, για όσους μεν υπηρετούν, για δύο χρόνια από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, για όσους δε θα μονιμοποιηθούν στο μέλλον, επί δύο χρόνια από τη μονιμοποίησή τους.

Άρθρο 40

1. Το Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού του Θεραπευτηρίου Αθηνών «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ» θεωρείται ότι συστήθηκε νόμιμα από την ίδρυσή του.

2. Το Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού του Θεραπευτηρίου Αθηνών «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ» μετονομάζεται σε «Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ».

3. Το άρθρο 37 του ν. 4491/1966 (ΦΕΚ 1) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφάλισης, που αφορούν την απονομή σύνταξης και εφάπαξ βοηθήματος ως και την αναγνώριση προϋπηρεσίας, θεωρούνται εκτελεστές διοικητικές πράξεις και υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

2. Κατά των αποφάσεων αυτών μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια και από τη διοίκηση της επιχείρησης».

4. Οι ασφαλισμένοι του καταργημένου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 163/1975 (ΦΕΚ 199), Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Η.Ε.Α.Π–Ε.Η.Ε., οι οποίοι εξακολουθούν να διέπονται από τη νομοθεσία του Ταμείου αυτού, υπάγονται εφεξής για όλους τους κλάδους ασφάλισης στις διατάξεις του ν. 4491/1966 (ΦΕΚ 1), όπως τροποποιημένες και συμπληρωμένες κάθε φορά ισχύουν.

5. Οι διατάξεις του καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Ιονικής – Λαϊκής Τράπεζας αντικαθίστανται, τροποποιούνται και συμπληρώνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας,Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου και του συμβουλίου κοινωνικής ασφάλειας.

6. Κυρώνονται και έχουν ισχύ νόμου από τότε που εκδόθηκαν:

α. η απόφαση 63596/Σ533/21.2.1967 (ΦΕΚ 167 Β') του Υπουργού Εργασίας.

β. οι αποφάσεις Β2/48/3/5763/8.12.75 (ΦΕΚ 1485 Β'), 48/3/3395/5.8.76 (ΦΕΚ 1022 Β') και Β2/48/3/2552/14.12.1979 (122 Β/1980) του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών.

γ. οι αποφάσεις Β2/48/3/2561/31.1.1983 (ΦΕΚ 37 Β'), Β2/48/3/οικ.2464/ 8.12.1983 (ΦΕΚ 706 Β'), Β2/48/3/575/18.5.1984 (ΦΕΚ 313 Β'), Β2/48/1045/5.7.1984 (ΦΕΚ 449 Β') και Φ48/3/1525/29.5.1985 (ΦΕΚ 330 Β') του Υπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων και

δ. οι αποφάσεις Φ48/3/758/27.7.1987 (ΦΕΚ 385 Β', διόρθωση σφαλμάτων ΦΕΚ 513 Β'), Φ48/ 1650/13.6.1987 (ΦΕΚ 430 Β'), Φ48/1201/27.5.1988 (ΦΕΚ 318 Β'), Φ48/1061/14.6.1988 (ΦΕΚ 380 Β'), Φ48/488/21.6.1988 (ΦΕΚ 414/89 Β'), διόρθωση σφαλμάτων ΦΕΚ 552 Β'), Φ48/2531/4.10.1988 (ΦΕΚ 722 Β', διόρθωση σφαλμάτων ΦΕΚ 826 Β') και Φ48/390/3.4.89 (ΦΕΚ 334 Β'), διόρθωση σφαλμάτων ΦΕΚ 467 Β') του Υπουργού Υγείας,Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

7. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 1284/1982 «Ρύθμιση ορισμένων μισθολογικών φορολογικών και δημοσιολογικών θεμάτων» προστίθεται η φράση:

«και στους παραπληγικούς ή τετραπληγικούς υπαλλήλους των ν.π.δ.δ., εν ενεργεία και συνταξιούχους, καθώς και στα πάσχοντα από τις αυτές νόσους μέλη των οικογενειών τους. Το ύψος και οι προϋποθέσεις χορήγησης είναι ίδια με αυτά του ανάλογου επιδόματος που χορηγείται στους ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α..» 8. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 612/1977 εφαρμόζονται και στους παραπληγικούς και τετραπληγικούς τους ασφαλισμένους σε ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η παρ.5 του άρθρου 3 του ν. 1759/1988 καταργείται.

9. Τα πρόσωπα, που επικαλέσθηκαν τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1276/1982 και ζήτησαν να συνταξιοδοτηθούν από το Ι.Κ.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Εταιρείας Δια-

χειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου Ελληνικού Δημοσίου, διότι απολύθηκαν λόγω λήξεως της λειτουργίας της Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ., εφ' όσον έχουν πραγματοποιήσει το χρόνο ασφάλισης που ορίζεται από τις πιο πάνω διατάξεις, θεωρούνται ότι πληρούν και τις υπόλοιπες προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών και δικαιούνται σύνταξη από το Ι.Κ.Α., ανεξάρτητα αν η μεταξύ αυτών και της Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ. συλλογική σύμβαση εργασίας ήταν ορισμένου ή αορίστου χρόνου.

Την παραπάνω σύνταξη δικαιούνται και τα πρόσωπα για τα οποία έχουν εκδοθεί απορριπτικές δικαστικές αποφάσεις. Εκκρεμείς δίκες με σχετικό περιεχόμενο καταργούνται.

Τα οικονομικά αποτελέσματα από την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων αρχίζουν από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εφ' όσον ήδη εκκρεμεί σχετική αίτηση, άλλως από την υποβολή της αίτησης.

10. Η προϋπηρεσία στους τέως Σ.Ε.Κ. και Ο.Σ.Ε. των διπλωματούχων μηχανικών, που υπήχθησαν στην ασφάλιση του Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε., από την ημερομηνία εντάξεώς τους σε οργανικές θέσεις του Ο.Σ.Ε. δυνάμει του άρθρου 7 του ν.δ. 1342/1973 αναγνωρίζεται συντάξιμη από το Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε..

Η αναγνώριση, ολόκληρης ή μέρους αυτής, γίνεται με απόφαση του Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. κατόπιν αιτήσεως του ασφαλισμένου.

Η εξαγορά του χρόνου που αναγνωρίζεται γίνεται κατόπιν καταβολής της μηνιαίας εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, από τον καθένα των υποχρέων (εργοδότη ο Ο.Σ.Ε., ασφαλισμένου ο ασφαλισμένος), που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για τον κλάδο σύνταξης του Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε..

Το ποσό της μηνιαίας εισφοράς υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές που ο ασφαλισμένος έπαιρνε κατά τον τελευταίο μήνα πριν από την υποβολή της αίτησης.

Το ποσό της εξαγοράς του χρόνου που αναγνωρίζεται καταβάλλεται είτε εφάπαξ, με έκπτωση 10%, είτε σε μηνιαίες δόσεις, που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από τον αριθμό των μηνών που αναγνωρίζονται. Ο χρόνος που αναγνωρίζεται υπολογίζεται τόσο για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, όσο και για τη θεμελίωση του δικαιώματος σύνταξης.

11. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 5 του β.δ. 5/28.1.1955 (ΦΕΚ 18 Α), όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α) Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου του Τ.Ε.Β.Ε., δικαιούνται σύνταξη τα μέλη της οικογένειάς του, εφ' όσον ο ασφαλισμένος:

αα) Είχε χρόνο ασφάλισης 10 ετών, εκτός αν ασφαλίσθηκε στο Ταμείο για πρώτη φορά μετά τη συμπλήρωση του 50ού έτους της ηλικίας του, οπότε πρέπει να είχε χρόνο ασφάλισης 15 ετών.

Αν ο θανών είχε διακόψει την άσκηση του επαγγέλματός του πριν από το θανατό του, τα μέλη της οικογένειάς του δικαιούνται σύνταξη με τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, εφ' όσον δεν άσκησε άλλο επάγγελμα ή εργασία για το οποίο ασφαλίσθηκε σε άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης, από τον οποίο δικαιούται να λάβει ή έλαβε σύνταξη.

ββ) Είχε χρόνο ασφάλισης 20 ετών, ανεξάρτητα με το χρόνο πού διέκοψε την άσκηση του επαγγέλματός του.

γγ) Απέθανε από βίαιο συμβάν και πληρούνται οι προϋποθέσεις των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του π.δ. 116/1988.» 12. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού τροποποιούνται ή συμπληρώνονται με προεδρικά διατάγματα μετά από πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Τ.Ε.Β.Ε. και του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως.

13. Τα μέλη οικογένειας θανόντων ασφαλισμένων του Τ.Ε.Β.Ε., τα οποία είχαν υποβάλει αίτηση για συνταξιοδότηση και είχε απορριφθεί διότι δεν πληρούσαν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις ή δεν είχαν υποβάλει αίτηση, μπορούν να ζητήσουν με αίτησή τους τη συνταξιοδοτησή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του μήνα του επόμενου εκείνου, που θα υποβληθεί η σχετική αίτηση.

14. Γιατροί, που υπηρετούσαν ως διευθυντές κλινικών στα νοσοκομεία πριν από την ισχύ του ν. 1397/1983 «Εθνικό Σύστημα Υγείας» και διορίσθηκαν πάλι διευθυντές κλινικών κατά την πρώτη εφαρμογή του παραπάνω νόμου με το πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο, εάν μέχρι την αποχώρησή τους λόγω ορίου ηλικίας δεν έχουν υπαχθεί στο τρίτο καταληκτικό μισθολογικό κλιμάκιο, παραμένουν στην ενεργό υπηρεσία μέχρι τη συμπλήρωση του χρόνου κατάταξής τους στο τελευταίο αυτό κλιμάκιο, ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας.

15. Οι μόνιμοι υπάλληλοι της ΕΤ2 (πρώην Υ.Ε.Ν.Ε.Δ. του Υ.Ε.Θ.Α.), που απομονιμοποιήθηκαν με τις διατάξεις του ν. 1730/1987, άρθρο 19, παρ.15 και του ν. 1866/1989 άρθρο 17, μπορούν να μεταφέρουν τις εισφορές τους από το Ταμείο Αρωγής Μονίμων Πολιτικών Υπαλλήλων Υ.Ε.Θ.Α./Γ.Ε.Σ. (Τ.Α.Μ.Π.Υ./Υ.Ε.Θ.Α.) στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας της Υπηρεσίας Ενημερώσεως Ενόπλων Δυνάμεων και να ασφαλιστούν εξ υπ' αρχής και συνέχεια σ' αυτό, αφού υποβάλουν σ' ένα μήνα από της ισχύος του παρόντος σχετική αίτηση.

### Άρθρο 41

### Κύρωση αποφάσεων

1. Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τότε που ίσχυσε η Φ11/οικ.1781/13.7.90 απόφαση Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, πού έχει ως εξής:

«Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Την Φ11/οικ.792/6.3.89 (ΦΕΚ 175) απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων και Δικαιοσύνης που κυρώθηκε με το ν. 1858/89 (ΦΕΚ 148).

2. Την ανάγκη υποβοήθησης των Οργανισμών Κοιν. Ασφάλισης στην είσπραξη των εσόδων τους από καθυστερημένες ασφαλιστικές εισφορές.

3. Αιτήματα των παραγωγικών τάξεων της χώρας, αποφασίζουμε:

Οφειλέτες των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης που είχαν υπαχθεί στη ρύθμιση της Φ11/οικ.792/6.3.89 (ΦΕΚ 175) απόφασης και έχασαν το δικαίωμα γιατί δεν κατέβαλαν εμπρόθεσμα τις δόσεις μπορούν να συνεχίσουν υπαγόμενοι στη ρύθμιση της παραπάνω απόφασης εφόσον καταβάλλουν μέχρι 31/8/90 τις δόσεις που προβλέπονται από την εν λόγω απόφαση με προσαύξηση 2% για τα ποσά που έπρεπε ήδη να είχαν καταβληθεί.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να κυρωθεί με νόμο.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Μ.ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ-ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ»

2. Κυρώνεται η Φ.35/οικ.256/8.2.1990 υπουργική απόφαση «Αύξηση συντάξεων Τ.Ε.Β.Ε.», που έχει ως εξής:

«ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 23, 24, 27 και 29 του Ν.1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/26.7.85 τ.Α') και του άρθρου 5 του Π.Δ/τος 437/85 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ 157/85, τ.Α').

2. Τις διατάξεις του Π.Δ/τος 105/88 «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Κοινων. Ασφαλίσεων Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινων. Ασφαλίσεων» (ΦΕΚ 46/15.3.1988 τ.Α') και το Π.Δ.570/89 (ΦΕΚ 21/23.11.89 τ.Α') «Διορισμός Υπουργών και Αναπληρωτών Υπουργών».

3. Τις διατάξεις του άρθρου 30 του Ν.1027/80 (ΦΕΚ Α'49) όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το αρ.7 του Ν.1275/82 (ΦΕΚ 100/1982 τ.Α') καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 43 του Ν.1469/84 (ΦΕΚ 111/84, τ.Α').

4. Τη γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου που διατυπώθηκε στην 3/165/8.1.90 απόφασή του, με την οποία θα αυξηθούν οι συντάξεις του ΤΕΒΕ κατά ποσοστό 20% από 1.1.1990.

5. Την 1256/1 Φεβρουαρίου 1990 απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων, αποφασίζουμε:

1. Από 1.1.1990 αυξάνονται οι συντάξεις που καταβάλλει το ΤΕΒΕ, κατά ποσοστό 20%.

2. Από την ίδια πιο πάνω ημερομηνία (1.1.1990) διαμορφώνονται τα κατώτατα όρια των συντάξεων που καταβάλλει το ΤΕΒΕ στο ποσό των 36.290 δρχ. το μήνα για τις συντάξεις λόγω γήρατος ή αναπηρίας και στο ποσό των 30.300 δρχ. το μήνα για τις συντάξεις λόγω θανάτου.

Η απόφαση αυτή θα κυρωθεί με νόμο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γ. ΜΕΡΙΚΑΣ»

3. Οι συντάξεις του Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, που καθορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, αυξάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του Ταμείου, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

4. Κυρώνεται η Φ36/312/1.3.1990 υπουργική απόφαση «Αύξηση εισφορών και συντάξεων του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων», που έχει ως εξής:

«ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 23, 24, 27 και 29 του Ν.1558/1985 (ΦΕΚ Α 137) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα», το π.δ. 437/1985 (ΦΕΚ Α 157) «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» και το π.δ. 570/1989 (ΦΕΚ Α 241) «Διορισμός Υπουργών και Αναπληρωτών Υπουργών».

2. Το π.δ. 105/1988 (ΦΕΚ Α 46) «Οργανισμός της Γεν. Γραμμ. Κοιν. Ασφαλίσεων».

3. Τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 1027/80 (ΦΕΚ Α 49) όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 7 του ν. 1275/82 (ΦΕΚ Α 100) καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 1469/84 (ΦΕΚ Α 111).

4. Τις 81, 82/5.2.1990 και 136/23.2.1990 αποφάσεις του Δ.Σ. του ΤΑΕ.

5. Την 1256/1.2.1990 απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων, αποφασίζουμε:

Α.1. Η ατομική μηνιαία εισφορά κάθε ασφαλισμένου για τον Κλάδο Σύνταξης που προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 61 και από την παρ. 5 του άρθρου 110 του π. δ/τος 668/81, αυξάνεται, από 1.3.1990 κατά ποσοστό 25% και ορίζεται κατά ασφαλιστική κατηγορία, στρογγυλοποιημένη σε εκατοντάδα δραχμών, ως ακολούθως:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| α) Α | ασφαλιστική | κατηγορία | δρχ. | 4.800 |
| β) Β | » | » | » | 6.900 |
| γ) Γ | » | » | » | 9.100 |
| δ) Δ | » | » | » | 11.400 |
| ε) Ε | » | » | » | 14.000 |
| στ) ΣΤ | » | » | » | 19.300 |
| ζ) Ζ | » | » | » | 21.600 |

2. Η ενιαία μηνιαία εισφορά και για τους δύο Κλάδους Ασφάλισης και για κάθε ασφαλιστική κατηγορία ορίζεται, από 1.3.1990, ως ακολούθως:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| α) Γ | ασφαλιστική | κατηγορία | δρχ. | 10.300 |
| β) Δ | » | » | » | 12.600 |
| γ) Ε | » | » | » | 15.200 |
| δ) ΣΤ | » | » | » | 20.500 |
| ε) Ζ | » | » | » | 22.800 |

3. Η συμπληρωματική εισφορά που προβλέπεται από την παρ. 9 του άρθρου 110, του π. δ/τος 668/81 αυξάνεται κατά 25%, από 1.3.1990 και ορίζεται κατά ασφαλιστική κατηγορία ως ακολούθως:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| α) Α | ασφαλιστική | κατηγορία | δρχ. | 22.200 |
| β) Β | » | » | » | 32.900 |
| γ) Γ | » | » | » | 44.000 |
| δ) Δ | » | » | » | 52.400 |
| ε) Ε | » | » | » | 60.200 |

Β.1. Αυξάνονται από 1.4.1990 οι συντάξεις που καταβάλλει το ΤΑΕ κατά ποσοστό 15% και ορίζεται η νέα κλίμακα συντάξεων με μικρή στρογγυλοποίηση σε εκατοντάδα δραχμών, λόγω αναπηρίας ή γήρατος για 35ετή συντάξιμο χρόνο ασφάλισης που διανύθηκε εξ ολοκλήρου σε μία από τις ασφαλιστικές κατηγορίες ως ακολούθως:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| α) Α | ασφαλιστική | κατηγορία | δρχ. | 39.100 |
| β) Β | » | » | » | 52.800 |
| γ) Γ | » | » | » | 66.000 |
| δ) Δ | » | » | » | 79.200 |
| ε) Ε | » | » | » | 92.100 |
| στ) ΣΤ | » | » | » | 104.600 |
| ζ) Ζ | » | » | » | 117.100 |

Από 1.4.1990, καθορίζονται τα κατώτατα όρια:

α) λόγω γήρατος ή αναπηρίας μαζί με όλα τα επιδόματα, μη συμπεριλαμβανομένης και της προσαύξησης για απόλυτη αναπηρία σε σαράντα εννέα χιλιάδες τετρακόσιες δρχ. (49.400) το μήνα και β) λόγω θανάτου σε σαράντα τέσσερις χιλιάδες εξακόσιες δρχ. (44.600) το μήνα.

Η απόφαση αυτή θα κυρωθεί με νόμο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γ. ΜΕΡΙΚΑΣ»

5. Οι εισφορές και οι συντάξεις του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων που καθορίζονται με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, αυξάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του Ταμείου, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

6. Κυρώνεται η Φ22/οικ.255/8.2.90 υπουργική απόφαση «Αύξηση του ποσού της βασικής μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος και αναπηρίας των δικαιούχων ασφαλισμένων του ΤΣΑ – Καθορισμός των κατωτάτων ορίων συντάξεων του ΤΣΑ», που έχει ως εξής:

«ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 23, 24, 27 και 29 του ν. 1558/85 (ΦΕΚ 137) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα», το π.δ. 437/1985 (ΦΕΚ Α 157) «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» και το π.δ. 570/89 (ΦΕΚ Α 241) «Διορισμός Υπουργών και Αναπληρωτών Υπουργών».

2. Το π.δ. 105/1988 (ΦΕΚ Α 46) «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

3. Τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 1027/80 (ΦΕΚ Α 49), όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 7 του ν. 1275/82 (ΦΕΚ Α 100) καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 1469/84 (ΦΕΚ Α 111).

4. Την 1149/14.12.89 απόφαση του Δ.Σ. του ΤΣΑ με την οποία θα αυξηθούν οι συντάξεις του ΤΣΑ κατά ποσοστό 3,08% από 1.4.1990.

5. Την 1256/1 Φεβρουαρίου 1990 απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων, αποφασίζουμε:

1. Από 1.1.1990 το ποσό της βασικής μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας των δικαιούχων ασφαλισμένων του ΤΣΑ, που προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 39 του π. δ/τος 669/81, όπως αυτό τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, καθορίζεται σε δραχμές 34.800 που αντιστοιχούν σε 15 συντάξιμα έτη.

2. Από 1.1.1990 τα κατώτατα όρια των συντάξεων του ΤΣΑ καθορίζονται στις 36.000 δρχ. το μήνα για τις συντάξεις λόγω γήρατος και αναπηρίας και στις 30.000 δρχ. το μήνα για τις συντάξεις λόγω θανάτου.

Η απόφαση αυτή θα κυρωθεί με νόμο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γ. ΜΕΡΙΚΑΣ»

7. Το ποσό της βασικής μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας των δικαιούχων ασφαλισμένων του Τ.Σ.Α. καθώς και τα κατώτατα όρια συντάξεων που καθορίζονται με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αυξάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του Ταμείου, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

8. Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τότε που ίσχυσε η 945/2.10.89 (ΦΕΚ 738) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που έχει ως εξής:

«ΘΕΜΑ: Έξοδα κίνησης υπαλλήλων Δ/νσης Επιθεώρησης Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
& ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις: α. Του Π.Δ. 105/88 «Οργανισμός της Γεν. Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

β. Του Ν. 1586/86 «Βαθμολογική διάρθρωση των θέσεων κ.λπ.».

γ. Του Ν. 1505/84.

δ. Των Α.Ν. 591/37 και 4/67 όπως τροποποιήθηκαν με τον Ν. 1759/88.

2. Ότι με τα ανωτέρω 1α και 1β σχετικά καταργήθηκαν οι προβλεπόμενες στους προϊσχύσαντες Οργανισμούς της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεκαοκτώ (18) θέσεις επιθεωρητών φορέων Κοινωνικών Ασφαλίσεων από τις οποίες τρεις (3) με βαθμούς 3ο–2ο και δεκαπέντε (15) με βαθμούς 5ο–4ο.

3. Την ανάγκη διενέργειας τακτικών και εκτάκτων ελέγχων στις διαχειρίσεις των Ασφαλιστικών Οργανισμών, διενέργειας ανακρίσεων για καταγγελίες που υποβάλλονται, καθοδήγηση των Οργάνων των φορέων Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε θέματα διοικητικά, οικονομικά, διαχειριστικά και τεχνικά, ελέγχου της τήρησης διαδικασιών εκτέλεσης τεχνικών έργων των Ασφαλιστικών Οργανισμών και γενικότερα την ανάγκη άσκησης εποπτείας για την διασφάλιση της κανονικής και εύρυθμης λειτουργίας των Οργανισμών αυτών προς επίτευξη των υπό της Κοινωνικής Ασφάλισης επιδιωκόμενων σκοπών.

4. Ότι για την μετάβασή τους στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς για την εκτέλεση των αναφερομένων ανωτέρω εργασιών, οι υπάλληλοι της Δ/νσης Επιθεώρησης υποβάλλονται σε έξοδα κίνησης, αποφασίζουμε:

1.– Στους υπαλλήλους της Γεν. Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που απασχολούνται αποκλειστικά ολόκληρο το μήνα σε εξωτερική υπηρεσία ελέγχου και εποπτείας των Ασφαλιστικών Οργανισμών, καταβάλλονται έξοδα κίνησης, οριζόμενα σε ποσοστό 30% επί του βασικού μισθού του κλιμακίου 10 του Ν.1505/84. Για απασχόληση σε εξωτερική υπηρεσία λιγότερη από μήνα, καταβάλλεται ανάλογο τμήμα.

2.– Η δαπάνη θα βαρύνει τον Λ/σμό Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης (Λ.Β.Κ.Α.).

3.– Η ισχύς της παρούσας από 1.9.1989.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να κυρωθεί με Νόμο.

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου 1989

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

| ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ | ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ |
|---|---|
| Α. ΣΑΜΑΡΑΣ | Μ. ΕΒΕΡΤ» |

9. Η ισχύς της Α3β/Φ.15/12129/1.8.90 (ΦΕΚ 545/90 τ.Β') κοινής απόφασης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υφυπουργού Οικονομικών αρχίζει από την 1 Ιανουαρίου 1990.

10. Κυρώνεται η υπ' αριθμ. Φ951/16/449566 της 31ης Ιανουαρίου 1990 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών, που δημοσιεύθηκε στο υπ.αριθμ.99 (Τεύχος Β') της 13.2.1990 Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ'

### Ποινικές ρυθμίσεις

### Άρθρο 42

### Ποινικές κυρώσεις

Διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων και γενικοί διευθυντές ή άλλοι αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες τραπεζών, δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, που παραβαίνουν τις διατάξεις των άρθρων 10, 11, 18 και 19 αυτού του νόμου, διώκονται και τιμωρούνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 259 του Π.Κ. για παράβαση καθήκοντος.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'

### Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

### Άρθρο 43

### Τελικές διατάξεις

1. Από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου καταργείται κάθε άλλη διάταξη της ισχύουσας κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας, ανεξάρτητα από τον τρόπο θέσπισής της, που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα, στα οποία αναφέρονται οι διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου καταργούνται όλες οι ισχύουσες εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη θέσπιση, τροποποίηση, συμπλήρωση και κατάργηση ασφαλιστικών διατάξεων, που ρυθμίζονται με τα άρθρα 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18 και 19 αυτού του νόμου.

3. Στην περίπτωση 3 του άρθρου 3 του ν. 1876/1990 προστίθενται τα ακόλουθα:

«Στην έννοια των συνταξιοδοτικών θεμάτων, που δεν μπορεί να αποτελέσουν περιεχόμενο συλλογικής σύμβασης εργασίας, περιλαμβάνονται και η μεταβολή, αμέσως ή εμμέσως, της σχέσης ασφαλίστρου εργαζομένου και εργοδότη, η μεταβίβαση του βάρους εν όλω ή εν μέρει τακτικών εισφορών ή εισφορών για αναγνώριση προϋπηρεσιών από τον ένα στον άλλο καθώς και η σύσταση ειδικών ταμείων ή λογαριασμών, που χορηγούν περιοδικές παροχές συντάξεων ή εφάπαξ βοήθημα με επιβάρυνση του εργοδότη.»

4. Κατά τα λοιπά εξακολουθούν οι ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις του οικείου ασφαλιστικού φορέα.

5. Εντός μηνός από της ισχύος του νόμου αυτού συνιστάται επιτροπή για τη μελέτη του προβλήματος της κοινωνικής ασφάλισης των τραπεζικών υπαλλήλων που υπάγονται σε αντίστοιχα ειδικά ταμεία.

Στην επιτροπή μετέχουν εκπρόσωποι των εργαζομένων και των εργοδοτών, καθώς και ειδικοί επιστήμονες στον τομέα της οργάνωσης και λειτουργίας των ασφαλιστικών ταμείων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται τα κάθε είδους, ειδικότερα καθώς και λεπτομερειακά θέματα σχετικά με τη σύνθεση και συγκρότηση της επιτροπής και την αμοιβή των μελών της και το χρόνο, εντός του οποίου οφείλει να περατώσει το έργο της.

6. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν ισχύουν για το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο, τον Οίκο Ναύτου και γενικά για τους εργαζομένους επί πλοίων. Στις περιπτώσεις αυτές εξακολουθεί να εφαρμόζεται η νομοθεσία που ισχύει σήμερα.

### Άρθρο 44

### Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων αυτού του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν σ' αυτές ορίζεται διαφορετικά.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 11 Οκτωβρίου 1990

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ**

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

| ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ | ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ |
|---|---|
| **ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ** | **ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ** |
| ΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ |
| **ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΣ** | **ΜΑΡ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ-ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ** |
| ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ | ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ |
| **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ** | **ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ** |

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΝ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
**ΠΑΝ. ΔΕΛΗΜΗΤΣΟΣ**

*Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.*

Αθήνα, 12 Οκτωβρίου 1990

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ**